

SLOVENSKI NAROD.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravníštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Hej, gospôda, dolgočasno je to življenje, v resnici dolgočasno!

vzočen, kako začuden bi gledal danes razmere na Češkem in v Avstriji. Tedaj so bili Nemci in ves oficijelni svet silno veseli, danes pa so Nemci skrajno nezadovoljni, v središču češkega življenja pa veljajo izjemne naredbе. Priznati moram, tudi če bi s tem grofu Thunu na zgoraj koristil, da se v Pragi izjemno stanje hudo čuti. Vzlic vsemu nasprotstvu zoper Taaffe in Thuna se mora obžalovati, da ta dva državnik nista odklonila naredbе, ki kaže bilancijo vse notranje neresničnosti njihovih spravljalnih namer, ki je pritisk s ana phraae. Besede, katere je Lienbacher izrekel, da je Avstrija policijska država, veljajo še vedno. Izjemno stanje je priznanje, da vlada ne more rešiti češkega vprašanja, dokaz je popolnega fiaska vladne politike. Dne 3. februarja 1884 rekel je Taaffe nekemu angleškemu novinarju, da zmatra izjemne naredbе kot grdo zlorabo, katere ne sme zakriviti. Neki naravoslovec je trdil, da se človek v svojem bistvu vsakih sedem let premenj, in njegov nauk postane verjeten, če se pomisli, da je grof Taaffe pred kratkim to ukrenil, kar je pred 10 leti smatral za zlorabo oblasti. Tiskovna in druge svobode nimajo danes veljave, zaupna posvetovanja poslancev se razganjajo (Posl. dr. Brzorad: Pisma nam kradejo!), začel se je lov na veleizdajnike, da se dobi material za obrambo izjemnih naredb. Nihče ni varen, da ne postane žrtva denunciacije. Sedanje razmere na Češkem so hujše, nego za časa Kollerja in podobne razmeram za časa Kemptena in Bacha. Nas ne bodete uklonili, ker imamo trde glave! Vlada naj se nikar ne vara glede mišljenja češkega naroda. Navidezni mir ni dokaz, da smo pacificirani. Besede „nastal je mir“ so se v nas že pogostokrat zlorabile; mislite samo na Lombardijo, na Beneško in na Ogersko in če hočete na Nizozemsko, kjer je Alba pacificiral prebivalstvo. Navidezni mir zakriva na Češkem največjo razburjenost, iz katere bi se lahko kaj hudega rodilo. Zmagali bomo gotovo, ker je v našem veku še vedno zmagala narodna stvar. Morete nas pritiskati, preganjati in majorizirati, premagati pa nas ne morete! Še nikdar se ni slaba stvar zagovarjala s slabšimi argumenti, nego sedaj izjemno stanje. Grof Thun je rekel, da so storilci Praških izgredov sicer nezreli fantiči, prouzročitelji pa zreli možje. Zakaj se ti možje ne imenujejo? S pavšalnim sumničenjem ni smeti zagovarjati izjemne naredbе. Izgredi se pa dajo pojasniti z obupanjem, ki se je polastilo mladine, videvše, kako se Čehom plačuje njih zvestoba in njih patrijotizem. Nekoč je neki Taaffeov privrženec vzkliknil: „Samo veleizdajalci morejo v Avstriji kaj doseči.“ — Čehi pa so preveč lojalni, kakor se je pokazalo pred dvema letoma, ko se je cesar mudil na Češkem. Sicer pa so se v Brnu in v Celji, na Dunaji in v Libercahu, v Tridentu in v Trstu godile že vse drugačne reči, pa izjemno stanje se le ni razglasilo. Permanentnost takih dogodbe je avstrijska specijaliteta, zato pa jih ni smeti pretiravati, zato ni smeti s topovi streljati na vrabce. Zakaj se baš Čehi vedno slikajo kot veleizdajniki? Nobena vlada v Evropi nima take oblasti, kakor avstrijska. Ali hoče z izjemnimi naredbami svetu pokazati, da je notranji mir v Avstriji ohraniti samo s silo? Grof

Kalnoky je v delegacijah priznal pomen češkega naroda za monarhijo, in izrazil željo, naj bi se že doseglo porazumljenje. Grof Taaffe hoče to porazumljenje doseči s silo in s persekucijami. Govornik apelira na pravičnost parlamentarnih strank, naj ne pritrdi vladi in protestuje v naprej zoper eventualne tajne izjave vlade, rekoč: Sodba bodi javna! K levici obrnen pravi govornik: Politika, ki se ravna po volji tistega, ki ima moč, ni plemenita. Bolje je, da despotizem koga pritiska, kakor da ga zlorabi. Največja nesreča nas vseh je to, da levica ni demokratična, ni res liberalna stranka. Strankarsko gospodstvo imenuje svobodo, hegemonijo — ravnopravnost, brezpravnost nenemških narodov — bratoljubje. Saj vidimo, kako sodite volilno reformo. Strah vas lomi. Ali je povsem nemogoče, da bi grof Taaffe porabil volilni predlog kot bič za vas, da odvrne javno mnenje od nas? To, česar se tako bojite, morda niti ni hudič, ampak navaden „parkelj“. Če bodele poslušni in mirni, bo grof Taaffe tega parkelja zopet odstranil. Taaffe le rad veliko obeta, stori pa malo. Bolje bi bilo, da zahtevate splošno, jednako in neposredno volilno pravico. Ali vi se naroda bojite. Danes lahko pokažete, da ste napredna stranka, da je Plener v vašem zmislu govoril, ko je rekel, da ne odobrava nasilnega boja zoper druge narode. Ne žrtvujte zadnjega ostanka svoje popularnosti grofu Taaffe, kateremu že tri leta zastoj služite. On vas izkorišča in vas bo prej ali slej pustil na cedilu. Biti odvisen od milosti kake vlade je grozna usoda, zlasti ker je ta vlada, kakor je rekel vaš mož, najslabša, kar jih je Avstrija kdaj imela. — Govornik se obrne potem k Poljakom, ki imajo na svoji zastavi zapisano gaslo: „Za našo svobodo in za vašo.“ Spomnite se trpljenja lastnega naroda, predno pritrdite naredbam, naperjenim zoper bratski narod. Kolo sreče se vrti; jedenkrat ste zgoraj, drugikrat spodaj! — Češki veleposestniki mislijo ponosno: najmočnejši je tist, ki je sam. Ali vi ste močni le dokler vam je odprt pot z višave v nižavo. Morda vas v višavi še obide strah. Taaffeov volilni predlog je sicer še ohranil vaše prednosti, ali masa jih bo poteptala. Padel je plašč, padel bo tudi vojvoda! Ustava se mere za nekaj časa odpraviti, ne pa narodov značaj. Zopet bodo zasijali zlati žarki svobode. Lojalnost je plemenito načelo, ali lojalnost brez svobode ni lojalnost nego korupcija. Naj dvorjan prestavlja jadra in lahko barčico svoje vere ravna po vsakem vetrecu, mi hočemo vztrajati na svojem mestu, in tudi ko bi se podirala naša ladja, mi je ne zapustimo, zvesti hočemo ostati svoji domovini, zvesti njeni svobodi, zvesti — do smrti! (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Posl. dr. Barenther izjavi v imenu nemških nacionalcev, da zmatrajo izjemne naredbе za nasilstvo ter da bodo glasovali proti njim. Motivacija naredb je nezadostna, sicer pa niso naredbе naperjene samo zoper mladočeško, ampak sploh zoper narodna gibanja. To je v intencijah tiste velike stranke, katero je vlada z volilno reformo zopet tako ljubeče objela.

Posl. Slama misli, da bi bila vlada lahko izhajala z navadnimi sredstvi, sicer pa češkega

vprašanja tudi z izjemnimi naredbami ni udušiti. Če bo vlada ustrezala narodnim željam, se ne bodo mogle roditi ekstremne stranke.

Posl. dr. Heilsberg izjavi v imeni nemške levice, da je vlada, tirajoč slabo politiko, zakrivila sama češke razmere, a stranka se bo glede glasovanja šele potem odločila, kadar bo vlada v odseku pojasnila uzroke naredbam. Sicer pa obseja odločno sovražno tendenco vlade, ki hoče z volilno reformo oškoditi interese in politično pestost meščanskega in kmetkega stanu, zlasti nemške narodnosti.

Posl. Biankini obseja odločno izjemne naredbе in želi, naj bi zbornica jednoglasno zavrgla to krivico, s katero se je ves narod izročil avstrijski policiji.

Posl. dr. Lueger izjavi, da je nasprotnik vseh izjemnih določeb. Prebivalstvo zahteva gospodarske reforme, a jih ne dobi, ker boj za narodnost ves čas in vse sile absorbira. Vlada naj razodene prave uzroke naredbi. V motivih se govori tudi o varstvu katoliške cerkve. Morda je kak prelat želel te izjemne naredbе, da more mirno živeti, katoliška cerkev pa jih ne potrebuje. Govori se tudi o varnosti osob. O tem nisem slišal drugega, kakor da Plenerja ne marajo v Prago pustiti. Motivacija modruje tudi o varnosti imetja. Naj vlada na borzi razglasi izjemno stanje, zakaj tam je imetje kristijanskega prebivalstva v največji nevarnosti. Tudi o veleizdajstvu se govori. Lojalni češki narod ni odgovoren za pobalske čine posameznikov. Sicer pa imamo v tem oziru žalostne prejudece. Madjari so si z najinfamnejšo veleizdajo in dogovorom z vnanjimi sovražniki zagotovili sedanjno ugodno pozicijo. Pri vsaki priliki blate čno-rumeno zastavo in zasramujejo vkupno vojsko. Za to se jim je vse dalo, kar so zahtevali, in sedaj preganjajo cesarju zvesto udane Nemce, Slovane in Rumune na nečuden način. Takih prejudecov ni smeti stvarjati. Čehi in Nemci smo vezani drug na drugega. Pravi uzrok izjemnim naredbam je ta, da je vlada hotela levičarjem izkazati uslugo. Heilsberg je sicer nekaj izjavil, da bi kdo mislil, levičarji so naredbam nasprotni. Tako so levičarji postopali tudi v liberški aféri. Delajo se, kakor da so ogorčeni, a če bi Taaffe ne bil predložil volilne reforme, bili bi zanj glasovali z navdušenjem. Mi smo zoper izjemne naredbе. Dokler ni prišel Taaffe v levičarski tabor, sem ga rad imel, a ko so ga levičarji ujeli, sem vedel, da je izgubljen. Morda se le še reši. Želim mu to, ker ga imam rad, želim pa tudi, da bi izjemne naredbе pahnile levico v brezno, iz katerega bi več ne prišla na dan.

Posl. grof Kounic pravi, da je vlada naredila slab dovtip, ko je izjemne naredbе datirala z dne 12. septembra, kateri datum nosi tudi cesarski reskript iz l. 1871. Popisuje postopanje policije trdeč, da je to ves narod le še bolj razdražilo in razburilo.

Razprava se potem zaustavi. — Tekom debate je dr. Bärnreither predložil v imeni nemške levice predlog o premembi volilne reforme.

Prihodnja seja v torek.

 Dalje v prilogi.

Cigareta.

Epizoda iz karlističkih vojsk.

Spisal Jules Claretie. Preložil Moravan.

(Dalje.)

„Ali ta rumeni madež?“ vpraša kapitan.

„To je skrivno zdravilo, s katerim si sam celim rane, dobljene v boji z biki,“ odgovori Juan.

„Naprej!“

Črno oko Zucarragovo izpustilo ni niti za trenotek mej vso operacijo Juanovega očesa; komaj je položil platno na rano, oglasi se ranjenec:

„Čutim se že boljšega!“ Na to reče Juanu: „Svoboden si!“

„Ali general...“ ugovarja nek častnik.

Zucarraga dvigne glavo. „To je vendar malenkost, gospod kapitan, da izkažem vrlemu mladeniču za njegovo uslugo protiuslugo.“

Na to se obrne zopet k Araquilu: „Ali še kaj želiš?“

„Ne,“ odgovori mu ta.

Zucarraga potegne iz svoje vojaške suknje iz malinove slame spleteni etui za cigarete ter ga ponudi Juanu: „V Spomin na mene.“

„Ne,“ zavrne Juan.

„O, O!“ — in Zucarraga se smeje. — „Bo-

jim se, da Don Karlovih pristašev nimaš nič kaj rad. Ne maraš ničesar od mene?“

„Da, jedno cigareto.“

Araquil vzame iz etui-ja cigareto, vrti jo mehanično v roki in raztresen naujo pogleduje, potem jo spravi v žep.

„Tvoje ime?“ vpraša ga Zucarraga.

„Juan Araquil.“

„Dobro. Idi v božjem imenu! Ako želiš svoje videti, počakaj, da pridemo mi v Bilbao. Dolgo ne bo več do tega. Sezi mi v roko!“

Mrtvaško bled stisne Araquil roko, katero mu ponudi ranjenec, obleče si zopet suknjo, pozdravi častnike, pozdravi ujetnike in odkoraka od tod, visoko vzravnčan, prav počasi, mirnih korakov, spremljan od bistrega pogleda Karlovega poveljnika...

* * *

Istega večera je v Hernaniju sedel stari Garrido v nizki gostilni, svojem navadnem stanu. Vo-jaki privedejo predenj mladega človeka, ki je pred šestimi dnevi ž njim govoril na trgu v Ayuntamiento.

General je bil zdvijan, razdražen, bolan, od zadnje noči sem je v jednomer govoril, da se bo zaletel z glavo v steno.

Araquila je vzprejel kakor psa.

„Kaj hočeš, fant? Kedo mi je porok, da nisi igral ogleduha ter poročal kletim Karlovcem?“

„Kaj hočem, gospod general? Z vami želim govoriti... Z vami na samem! Dá, na samem!“

Govoril je to s tako odločnim glasom, da je stari Garrido nekaj slutil o odločilni izpremambi ter častnikom ukazal, pustiti ga na samem.

„No, toraj? kaj je?“ vpraša ga, ko sta ostala sama.

Araquil se trenotek obotavlja, predno spregovori, kakor da mu je jezik odpovedal službo; potem pa brubne hitro iz sebe: „Rekli ste, general, da je Zucarragovo življenje vredno premoženja?“ In ker Garrido ne odgovori, nadaljuje: „To premoženje sem prišel iztirjat, ker sem je dobil.“

General ga pogleda in stisne obrvi. Vprašuje se, da li je prav čul; Araquil je stal pred njim raven ko sveča, obraz bled ko zid.

„Kaj se to pravi, „dobil?“ vpraša Garrido za trenotek. „Jaz te ne razumem.“

„To je vendar jako jednostavno“, odvrne Juan. „Zucarraga ne bode več veleval v ogenj proti vašim vojakom.“

„Mrtev?“

„Mora biti; ako danes večer še ni pri koncu, bode jutri.“ (Dalje prih.)

Politični razgled.**Notranje dežele.**

V Ljubljani, 14. oktobra.

Položaj.

Izjava, katero je v včerajšnji seji poslanske zbornice storil dr. Heilsberg v imeni levice,avedoči, da je v levčarskem klubu obveljalo mnenje konservativne frakcije. Menger in Suesas sta bila zahtevala, naj stopi levica takoj v opozicijo in naj glasuje zoper izjemno stanje, a strah, da bi Taaffe nemudoma razpustil državni zbor, je levčarjem udahnil drugo mnenje in rodil kilavo izjavo Heilsbergovo. Kaj bo levica ukrenila zoper volilno reformo, še ni znano. Bärnreutherjev predlog ne bo nikdar obveljal. Sodi se, da bo levica skušala reformo zavleči čim dlje mogoče, a najbrž ne bo do tega prišlo. Včeraj se je že v drž. zboru splošno govorilo, da bo vlada razpustila državni zbor, reklo se je celo, da so načelniki deželnih vlad že dobili ukaz, pripraviti kar treba za nove volitve.

Volilna reforma.

Poslanec Bärnreuther predložil je v včerajšnji seji poslanske zbornice v imeni nemških levčarjev poseben načrt volilni reformi, kateri pa močno zaostaja za vladnim načrtom. Levčarji so voljni koncedirati socijalistom 20 mandatov in predlagajo, naj se število poslancev pomnoži za 20 mož, katere bi imeli voliti člani bolniških blagajnic in sicer neposredno. Češka bi volila 5 poslancev, Dalmacija z Istro, Goriško in Trstom 1, Gališka in Bukovina 2, Dolenja Avstrijska 4, Gorenja Avstrijska in Solnograška 1, Štajerska 2, Koroška in Kranjska 1, Morava 2, Šlezija 1 in Tirolska s Predarlško 1. Volilno pravico bi imel vsak, kdor je leto dni član kake bolniške blagajne. Ker je za vzprejem tega predloga treba dvetretjinske večine, ni kar nič upanja, da bi obveljal.

Vnanje države.**Rusi v Toulonu.**

Včeraj opoludne prispelo je rusko brodovje v Toulon. Mesto je vse v zastavah; iz vseh krajev Francije prihtelo je na tisoče ljudi, samo iz Marzije jih je došlo nad 30000. Navdušenost je bila nepopisna. Vse se je zbralo na pristanu in čakalo prihoda ruskih ladij. Časopisi so goste navdušeno pozdravili, povdarjajoč mirovni značaj teh slavnostij. Ob 8. uri zjutraj se je odpeljalo francosko brodovje ruskemu nasproti. Zadnje brzojavke naznanjajo, da sta se brodovji srečali ob 1/2 10 uri. Zapovednik francoskega brodovja, kapitan Maréchal, šel je takoj na rusko admiralsko ladjo in v imeni ministra mornarice s srčnimi besedami pozdravil drage goste.

Španske razmere.

Razmere v Špauski so jako žalostne. Finančno stanje izživlje najostrejšo sodbu, gospodarstvo propada, blagostanja ni, zato pa toliko več notranjih homatij, katerim so se zdaj pridružile tudi unanje. V Melilli se maroški napadniki še niso umaknili, nego začeli pravo pravcato vojno, a vlada ni storila še nič, da dobi zadoščenje. Le valed pritiska javnega mnenja je vojni minister obljubil, da odpošlje primerno vojsko v Melillo. Očitno je, da se vlada boji konflikta z Marokom. Na drugi strani postopajo domači anarhisti vse bolj predrzno. V Kadiksu, v Kseresu in v Malagi je policija že zasledila celo kardoel zarotnikov, v Kseresu pa našla kar zalogo dinamitnih bomb. Prebivalstvo je v groznem strahu, ker so anarhisti že opetovano grozili, da bodo celo mesto razstrelili. Minister notranjih del, Gonzalez, ki ni zamogel udušiti anarhističnega gibanja, je že podal demisijo, katero je kraljica-regentinja vzprejela. Sodi se, da pride na njegovo mesto energičen mož. Tudi minister unanjih del, Moret, bo svoj portfelj oddal komu drugemu in se zadovoljil s portfeljem poljedelskega ministerstva.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 14. oktobra. [Izv. dopis.] (Splošna volilna pravica.) Vsacemu, ki je maziljen le s kapljico demokratičnega olja, katero je neizogibno potrebno razvoju moderne človeške družbe, mora biti prava slast, če sliši in bere, kako se zvijajo vsemogočni „liberalci“ nemškega plemena pod zaušnico, katero so prejeli, ne da bi znali kdaj in zakaj. Liberalni strankarji v državnem zboru nameravajo sedaj nahujskati srednji meščanski stan proti predloženi reformi volilnega reda, češ, da bo meščanstvo izgubilo ves svoj politični upliv. Može se silno varajo! Meščanstvo ali bolje rečeno obrtništvo le predobro ve, koliko podpore je dobilo v svojih težnjah od liberalcev; predobro ve, kako se je pri socijalni zakonodaji preziral ta „steber države“, za katerega se sedaj potegujejo levčarji, da se ne bi podrl. Pozabili so, da je obrtništvo pri vseh svojih shodih naglašalo potrebo volilne reforme, ker od sedanjega parlamenta ničesar pričakovati ni moglo. Sedaj še le, ko se liberalni stranki hlače tresejo, ker se boji ljudske sodbu, kaže se očitno,

kako malo upliva imajo v nižjih slojevih prebivalstva, kako krivičen je bil torej sedanji volilni red.

Da se tudi druge stranke Taaffeove volilne reforme ne veselijo, je ob sebi umevno, a možem, kateri liberalizma nikdar hlinili niso, tega ni zameriti. Obrtništvo in delavski stan pozdravljata pa vladni predlog z odkritim veseljem in če tudi volilno pravo ni sedaj še popolno, pomenja vendar važen korak naprej. Liberalno-kapitalistična, recte židovska stranka, ki je skoro uničila meščanstvo in srednji stan, prejele bode zaslužen plačilo in jako se vara, meneča, da se bode obrtništvo iz zavisti do delavcev brani razširjenju volilne pravice. Da se obrtništvo huje ne more goditi, nego se mu je godilo v dobi neomejenega gospodstva naših lažiliberalcev, o tem ne dvomi ni eden obrtnik. Resolucije obrtniških shodov so jasna priča pogubonosnega delovanja liberalno-kapitalistične stranke in grof Taaffe varuje le državni interes s tem, da namerava z volilno reformo uničiti ali vsaj oslabiti nesrečni upliv te stranke na razvoj socijalno-politične zakonodaje!

Domače stvari.

— (Namestnik Rinaldini na potovanju.) Kakor smo že javili, potoval je namestnik vitez Rinaldini te dni v Podgrajskem sodnem okraju v gorenji Istri. Narod se ni udeleževal vzprejemnih slavnostij, in so bile te omejene v najskromnejši okvir oficijelnega značaja. Pač pa je pri tej priliki izražal narod udanost svojemu vladarju in svojemu državnemu poslancu. Na več krajih — in ne samo pri Materiji — bili so nabiti veliki lepaki, tiskani v narodnih barvah, z napisom: Živio naš cesar in kralj Fran Josip I.! — Živio naš zastopnik prof. Vekoslav Spinčič! in po cestah in vaseh bili sov veliki množini potreseni mali listki z enakim napisom. To je bilo v celem okraju, v vseh vaseh. Zdaj poizveduje žandarmerija, kdo da jih je prilepil oziroma potresel. Posebno da se nadleguje mož, o katerem je prepričan vsakdo, da ne bi kaj takega storil. Sicer pa je čudno tako preiskavanje, ker vendar ne more biti zabranjeno izražati udanost vladarju in zaupanje poslancu tudi tedaj, kadar potuje c. kr. namestnik po deželi! — Kdor je nedavno čital v poročilih o potovanju drž. posl. Spinčiča po ravno tem okraju, kako navdušeno je bil pozdravljen ljubljeneč naroda, prepričan mora biti, da narod stoji trdno za svojim poslancem in da je skrajno razburjen zaradi dogodkov zadnjih let. In baš sedaj, ko pride menda vendar že Spinčičeva zadeva pred državni zbor, pričakujemo od slovenskih državnih poslancev, da se krepko potegnejo za pravico, in da posebno naglašajo krasno demonstracijo junaških Čičev.

— (Slovensko gledališče.) Jutri predstavljala se bode igra iz kmetkega življenja „Naša krl“, ki jo je tako srečno preložil na domača tla pokojni Gestrin. Ker je igra lani, ko se je prvič pokazala na slovenskem odru, dosegla tako lep uspeh, bode gotovo tudi jutri privabila prav obilo občinstva. Posebno opozarjamo nanjo prijatelje slovenskega gledališča v bližnji okolici. Ker imamo zdaj na vse strani ugodne železniške zveze, bode gotovo posebno nedeljske gledališke predstave marsikaterega rodoljuba z dežele privabile v glavno mesto, da se preveri o lepem napredku slovenske dramatike.

— (O Slovenkah-pisateljicah.) V zadnji številki „Slovenskega Sveta“ čitamo naslednjo, jako zanimljivo notico: „Poročujoč o „Zbranih spisih Pavline Pajkove,“ pravi pisatelj-svečenik dr. Fr. Lampe, urednik „Dom in Sveta“, ki je zajedno doktor bogoslovja in modroslovja, to-le: „Zares, ugaja nam, da imamo pred seboj v posebni knjigi spise pisateljic. Ne samo, da je slovstveno delovanje omikane Slovenke drugim vrstnicam v lep vzgled, tudi narodu samemu je v ponos, da ima pisateljice. Na vprašanje: Ali naj ženska deluje na slovstvenem polju, ne odgovarjamo, ker je stvar dovolj dognana. Zakaj bi omikana in duhovita ženska ne imela nastopiti javno s književnimi proizvodi? Ne samo, da sme, ampak tudi jako važno nalogo izpolnjuje v narodnem slovstvenem delovanju. Resnica, spoznavanje, pravost — je jednaka za vse ljudi. Ni pa jednako čuvstvovanje, zelenje. Ženska čuti po svoje, goji svoje želje. Iz čutečega ženskega, materinega srca nam je dobajalo prvo duševno življenje, prva vzgoja. Torej ima tudi v slovstvu pravico, kazati se to žensko čutenje in zelenje.“ —

To, kar izjavlja tukaj slovenski svečenik, velja za ženske vseh narodov, a dr. Lampe je imel vendar poseben namen, da je opravičil v pogledu na Slovenca žensko pisateljstvo. In da je izjavil znane in priznane resnice ravno on, je posebnega pomena. On se je postavil namreč v tem vprašanju v popolno nasprotje z dr. Mahničem, ki hoče, da bi tudi v literaturi slovenski obveljala njegova. Ta poslednji je začel iz nova v „Rimskem Katoliku“ zanikati žensko sposobnost z nazori, ki so že davno pobiti in razglašeni kot nazadnjaški. Mi se tukaj predmeta ne dotikamo dalje, konstatujemo pa, da je dr. Lampe po veljavi svojih naslovov vsaj taka avtoriteta, kakor dr. Mahnič; prednost pa ima dr. Lampe v tem, da se njegovi nazori o ženskem pisateljstvu ujemajo z nazori prvih mislilcev sedanjega veka, v tem ko bi moral dr. Mahnič iskati somišljenikov v prešlih dobah ali pa pri sovratnikih, ki so prespali sedanjo dobo ter zakrivajo oči pred razkritimi dejstvi. Slovenske naobraženke, ki čutijo v sebi sposobnost pisanja, so dobile v dr. Lampetu zaščitnika, ki pri tužnih slovenskih razmerah pomenja več, nego vsi zagovori na pregrešno „liberalstvo“ od priv. katolikov obsojenih posvetnih naobražencev. Naj torej nadaljujejo v slovenski književnosti popolnjevati to, za kar so po naravi sposobnejše, nego še toliko spretni pisatelji.“

— (Himen.) Danes zjutraj poročil se je slovenski pisatelj g. Anton Trstenjak, kontrolor mestne hranilnice v Ljubljani, z gospodično Lujizo Daneševno, znano našim čitateljem kot zaslužno bivšo pevko slovenske opere. Pevsko društvo „Slavec“ zapelo jima je sinoči podoknico. Naša srčna čestitanja!

— (Nov odvetnik.) Jutri otvori svojo odvetniško pisarno v Postojini (v Kogojevi hiši) g. dr. Dragotin Treo, znan kot odličen rodoljub in izborni pravnik. Notranjci — svoji k svojim!

— (Promocija.) Gosp. Krančič Fran iz Rečice v Savinjski dolini bil je včeraj promoviran na Graškem vseučilišču doktorjem prava.

— (Koncert.) V četrtek dne 19. t. m. priredi dvorna operna pevka z Dunaja gospa Georgina pl. Januschowsky-Neueendorf koncert v filharmonijski dvorani. Iz prijaznosti sodelujeta gg. J. Zöhrer in H. Gerstner. Gospa Januschowsky, o kateri pišejo vsi Dunajski listi jako laskavo, bode pela Bethovnovno koncertno arijo „Ah perfido“, arijo iz Wagnerjeve opere „Rienzi“, veliko arijo iz Mozartovega „Don Juana“ in dve pesmi, jedno angleško in jedno nemško. Oglasila za sedeže vzprejema g. Karol Till.

— (Novi denar.) Kolikor smo doslej, vsaj tu v Ljubljani, imeli priliko opazovati, se novi drobšč občinstvu nikakor ne more priljubiti; vsakdo se ga brani, še pri blagajnicah prosijo stranke, naj se jim izplača v starem denarju; v zameno pa novega drobšča niti ne vzamejo. Tudi z dežele prihajajo nam jednaka poročila, da se ljudstvo z novim denarjem, posebno pa z nikelijem, kateremu je prosti narod dal ime „fertavke“, „knofi“ ali pa „pleh“, nikakor ne more sprijazniti. Krone so še nekaj časa obračtali, a zdaj pa tudi že teh ne marajo; celo pri blagajnicah nikdo ne vpraša za nje. To je gotovo najboljša sodbu o novi valuti.

— (Javna tombola.) ki jo je minulo nedeljo priredilo tukaj prvo Ljubljansko bolniško in podporno društvo dala je 1592 gl. 80 kr. kosmatega dohodka. Od 9900 za prodajo pripravljenih kartel se je razprodalo 7964. Ako se računi stroške na okroglo 800 gl. (natančni račun se naznani pozneje), ostane dobrodelnemu namenu 792 gl.

— (Glas iz občinstva.) Piše se nam iz Ljubljane: Večkrat smo že opazovali, da se v našem mestu prav nikdo ne briga za to, s kakšnimi širokimi tovornimi vozovi se mnogokrat v najožjih ulicah ovira promet, tako, da je pogostoma treba človeku v kako večjo skočiti, ako neče biti k zidu pritislen. V Špitalskih ulicah se to skoraj sleherni dan zgodi; tako sem te dni ob 8. uri zjutraj, ko je bil promet najbolj živahen, naletel kar na tri take široke tovrne vozove, naložene tako, da je dobra tretjina zaboja štrlela čez voze, ki so zaporedoma stali od Regoršekove pa do Tillove prodajalnice in za nekaj časa ne le vozni temveč tudi osebni promet popolnoma zaprli. In to tako rekoč pred nosom mestnega magistrata! Ker se to pogostoma primerja, bodi nam dovoljeno vprašanje: Ali se to z ozirom na prostost prometa, posebno pa v interesu javne varnosti res ne da odpraviti?

— (Strežniški tečaji) s predavanji o bolniški strežbi in o razkuževanju s posebnim ozirom na kolero se bodo pričeli, kakor naznanja uradni list, za slučaj, ko bi se pokazala tudi pri nas kolera. Ti tečaji bodo trajali 8 do 10 učnih ur in bodo združeni s praktičnim izvežbanjem v razkuževalnem postopanju. Vsi taki, ki bi se hoteli postaviti v službo trpečega človeštva, posebno bivši vojaki sanitetnega oddelka in zlasti taki, ki so udje veteranskih društev, se vabijo, da se zglase pri pristojnem političnem okrajnem oblastvu oziroma pri mestnem magistratu Ljubljanskem do dne 25. t. m.

— (Kratek predpust.) Za plesateljino mladino ne bode kaj prijetna vest, da bode prihodnji predpust precej kratek. Trajal bode namreč le 31 dni in je pepelnična sredo že dne 7. februarja. Treba se bode torej podvizati.

— (Šišenski čitalnica) priredi — kakor vsako leto — tudi letos Martinovo besedo s plesom v Koslerjevi zimski pivarni.

— (Dva slučajaja.) Iz Novega Mesta se nam piše z 11. oktobra: Pred par meseci so našli v Goričancih obešenega berača. Nesrečnež spravil se je sam s pota. Župnik dotičnega kraja, v katerem je bil mrtvec najden, ga ni hotel pustiti pokopati na blagoslovljenem pokopališču, usmiljeni ljudje so ga pokopali ob hostaem robu. Politična oblast je to izvedela ter potem župnika prisila, da pusti tega obešenca na pokopališču pokopati. Vzeli so ga iz neposvečenega hosta zemlje ter ga pokopali na pokopališču farne cerkve. A g. župnik je bežal pred obešenecem, mu ni dal zvoniti in ni storil male molitvice na grobu. — Pred par dnevi ustrelil se je zunaj našega mesta neki privatni uradnik. Videl je nekoč boljše čase in ni mu bilo več po volji to življenje, najbrže je bil pa tudi na duhu obolel. Zadel se je dobro, bil je več let vojak in da ljudem sitnosti ne napravi, nastavljal si je smrtonosno cev zunaj na prostem. Zupustil ni nič. — Tudi temu ni zapeel mrtvaški zvon in deli so ga v jamo, kakor živinčce. Nihče ni vedel, kdaj bo pokopan in ni ga bilo k jami duhovnika, da bi nesrečnemu človeku molil zadnji „oče naš“. — Sam se je sodil, sam je roko na se položil! — Ali kdo ve, koliko je trpelo to človeško bitje, predno mu je nehalo biti srce! Ljubezen, neskončna ljubezen, uči nas vera, mora diti vsakega duhovna našega veroizpovedanja. . . Vemo, da imate zakon, ki vam glede samomorilcev predpise daje, ali kako ljubo delo bi kateri izmed vas vendar opravil, ko bi bil prišel na to že zdaj pozabljeno jamo ter tam zmolil malo molitvico za bitje, kateremu je bilo tudi zapisano na čelu ime: človek. — Bog je milostljiv in vi ste njegovi poslanci. Tujec je bil ta človek med nami; a vam ne bi bil smel tuj biti, ker je bil — človek! —

— (Uršulinska dekliška šola v Škofjeli) razširila se je na 7 razredov, prihodnje leto pa se bo otvoril tudi še 8. razred. — Žal, da se slovenščina v tem zavodu tudi za domače gojenke še vedno uprav sistematično zanemarija, in da nam sicer res izvrstni zavod vsled tega z Ljubljansko uršulinsko šolo vred ne more biti to, kar moramo zahtevati od višje dekliške šole. To pa tem manj, ker se na obeh zavodih še tista dopuščena mrvice slovenskega slovstva predava po receptu Mahničevem.

— (Zdravstveno stanje.) Deželna vlada poslala je c. kr. deželnega zdravstvenega referenta v Idrijo, da poroča o bolezni, ki že dalj časa vznemirja prebivalstvo Idrijsko, že skoro leto dni. Dognalo se je, da je bolezen legar in da je vzrok bolezni bržkone iskati v pitni vodi in sicer v napačni napravi jednega izmed peterih Idrijskih vodovodov in v pomanjkljivi kanalizaciji. Deželna vlada je torej ukrenila, da se stori vse potrebno, da se odpravijo ti nedostatki in se zatre kolikor mogoče razširjevanje epidemije. — V Radovljiskem okraju zbolelo je 20 otrok za dušljivim kašljem in sta dva otroka umrla. Na isti bolezen zbolelo je v Spodnjem in Gorenjem Logatcu 76 otrok. — V Litijem okraju pa je zbolelo 56 oseb na griži, umrlo jih pet, ozdravelo pa dosedaj 40. — Legar v Ljubljanski okolici je popolnoma ugasnil.

— (Nove skladbe.) Naš rojak, g. Vekoslav Vavpotič, ki je pred leti celó od cesarskega dvora bil odlikovan za svoje skladbe na citrab, izdal je svoje najnovejše skladbe. Te so: A. Aškerčevo „Slovensko geslo“, „Dijaška“ (Gaudeamus igitur), besede J. Stritarjeve, „Tvoj spomin“, besede Pavline Pajkove, „Olgi“ (na-

rodna pesem), „Tožnja“ besede Pavline Pajkove, „Da me ljubiš, dekle lepó“, besede J. Cimpermanove. Te skladbe se odlikujejo po svoji dovršenosti. Zato ni dvomiti, da se bodo pri Slovencih hitro prikupile. Pevska društva dobé te skladbe zastopaj pri skladatelju g. Vekoslavu Vavpotiču Dunaj XVI, Friedmannngasse 8, z opomnjo, da kedor hoče kaj darovati, naj to stori za „Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaji“ (blagajnik velečastiti gospod dr. F. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan i. t. d. na Dunaji I, Augustinerstrasse 7.)

— (Pačenje krajevnih imen na Goriškem) bilo je že večkrat predmet pritožbam in smo tudi mi omenili nedavno slučajja, ko je celo vladni list „Adria“ prinesel skovano ime „Moncorona“ za običajni Kromberg ali Cronberg. Omenjeni list se je pozneje izgovarjal, da uredništvo ni krivo, ker mu je dotično poročilo z italijanskim imenom došlo od c. kr. okrožnega sodišča. Proti takemu pačenju slovenskih in v deželi jedino znanih imen vložili sta se dve pritožbi na namestništvo. Prvo je vložil drž. in dež. posl. grof Alfred Coronini kot načelnik rodbini Coronini-Cronberg, katero poslednje ime se rabi za staro slovensko vas Stran že od leta 1615, ko se je z cesarskim diplomom prekrstila v Cronberg. Italijani pa bi radi vsej deželi dali čisto italijansko lice in so skovali imena „Piedimonte“ (Podgora), „Montecerchio“ (Rihemberg) itd. Celo staremu očetu Triglavu niso prizanesli in ga prekrstili za svoje iredentovske namene v „Tricorno“. Pritožitelj prosi, naj c. kr. namestništvo uradno prepove rabo novoskovane besede Moncorona, kakor je že prepovedalo jednak lahonski izum Piedimonte, ter naj jedenkrat za vselej onemogoči jednake poskušnje pri drugih krajevnih imenih na Goriškem. — Jednako pritožilo se je tudi Solkansko županstvo imenom katastralne občine Kromberške ter prosi naj namestništvo prepove vsakršno uradno rabo lahonske novotarije Moncorona ter poskrbi, da slovenskim občinam, katerim hočejo vzeti dose-danje ime, ne bode treba vsaki posebej pritoževati se, marveč da namestništvo onemogoči vsako jednako lahonsko počenje.

— (Iz vojaških krogov na Goriškem) prihajajo „Primorcu“ tako gledé na tamošnji domobranski bataljon rezke pritožbe, da pravi, da se ne upa na dan z njimi, glede na naše tiskovne razmere. Poskrbeti pa hoče, da pridejo na uho tistim, ki jedini morejo odpraviti take nedostatke, kateri morajo žaliti vsakega Slovenca in človekoljuba v obče. Nekatere pritožbe slikajo razne skoro neverjetne dogodke pri zadnjih orožnih vajah. Druge omenjajo, da skoro nobeden častnikov ne zna slovenski, da si je ogromna večina domobrancev slovenska. Moštvo ima velike težave in bi se morali odpraviti taki obošajji, ker so v škodo vojaški stvari. Tako pač ne more iti dalje!

— (Vinska letina na Goriškem) je presegla vsa pričakovanja in že od l. 1875 več ni bilo toliko vina, kakor letos. Ljudje so v velikih zadregah zaradi posod. Iz Hrvaškega pripeljal je nekdo tri vagone sodov in jih naglo razprodal prav dobro. Cena je zdaj po 12—13 gld. hektoliter. S Kranjskega se je oglašilo že več kupcev. — Tudi na Krasu je bila vesela trgateg. „Bržanko“ plačujejo od 20—22 gld. hektoliter in so ljudje dobili mnogo posode z Ogorskega.

— (Prestop k pravoslavni veri.) Minolo nedeljo, dne 8. oktobra, prestopile so v Trstu, v pravoslavni cerkvi pri sv. Spiridijonu, v navzočnosti številne množice, dve Slovenki in jeden Slovenec k pravoslavni veri, namreč: Ivan Jajčič, rodem iz Ustja, in soproga njegova, Ana Jajčič, rodem iz Križa v Vipavi, ter 24letna Ant. Dreni, rojena v Trstu, pristojna v Cerkuico na Kranjskem.

— (Slovensko pevsko društvo v Trstu) ima svoj občni zbor drugo nedeljo dné 22. t. m. popoldne ob 4. uri v prostorih „Delavskega podpornega društva“. Dnevni red obsega običajne točke.

— (Tržaške novice.) Za jutrišnjo volitev v Svetoivanskem okraju, o kateri smo že govorili, hočejo Lahi usiliti svojega pristaša dr. Turka, ki je pri prostem ljudstvu tega okraja res priljubljen vsled svojega prikupljivega obnašanja. Vender pa se nadejamo, da bode požrtvovalnost Svetoivanskih rodoljubov pomagala, da zmaga narodni kandidat v tem zavednem slovenskem okraju. — Tržaška pošojilnica in hranilnica je imela meseca septembra

13,680.093 gld. skupnega prometa. Število zadruženikov lepo narašča, vender pa bi se dalo še prav mnogo storiti, da se krepko razvije ta posebno za srednje slojeve slovenskega prebivalstva v Trstu prekoristni zavod. — Gostilnice, v katerih se toči italijansko vino, rastejo v Trstu, kakor gobe po dežju. Ker se vsled tega naseljuje vedno več Lahov iz Italije, škoduje vinska klavzula tudi v političnem zmislu in krepí ob meji laški življenj ter jemlje domaćinom kruh. In to vse po kratkovidnosti istih, ki so glasovali za to zloglasno klavzulo. — Obravnava proti trem motilcem vere Bazzanelli, Allich in Rascovich, ki so v Podgorju metali kamenje v cerkev in počenjali druge nerodnosti, se je preložila, da se zaslišijo nove priče. — V kratkem se bode ustanovila nova direktna zveza med Bremenom in Trstom. Novi „bliskovi vlak“ bode vozil preko Berolina in Dunaja v 39 urah iz Bremena v Trst. Tudi na Dunaji potnikom ne bode treba presedati, temveč se bode vozili s severnega kolodvora po zvezni železnici naravnost na južni kolodvor. Uvedli se bodo posebni vozovi, v katerih ima vsak sedež svojo številko. — Na Greti obesil se je neki Fran Plekan, vdovec in oče treh otrok. Truplo so prenesli v mrtvašnico k Sv. Justu.

— (Hrvaške novice.) Dne 17. t. m. se snidejo v župnišči sv. Marka v Zagrebu arhidijakoni in župniki Zagrebske nadškofije, da odpošljejo reprezentacije papežu in kralju gledé imenovanja Zagrebskega nadškofa. — Zagrebski parni mlin, ki bi se imel prestrojiti v papirnico, kupil je neki konsorcij za 130.000 gld. in bode mlin tudi nadalje služil svojemu prvotnemu namenu. Papirnica pa se bode v kratkem ustanovila samostojno. — Nagrobna spomenika Lisinskega na Sv. Roka pokopališču in Stanka Vraza na Sv. Jurja pokopališču izročil je odbor za prevažanje smrtnih ostankov Ilircev pevskega društvu „Kolo“ v to svrhu, da se tablice teh dveh spomenikov v večem spomin shraunjo v „Kolu“, spomenika sama pa naj se postavi z novimi napisi na groba Frana Krežme in Gjura Eisenhuta v Mirogoju. Društvo „Kolo“ je že ukrenilo potrebno, da se to izvrši. — V Križevcih odprla se je minuli mesec kontrolna postaja za pregledovanje raznih semen, o kateri smo že govorili v našem listu. Certifikati tega zavoda imajo veljavnost javnih pisem in je vlada že potrdila pravila. — V Čikagu osnovalo se je društvo pod imenom „Hrvaško-amerikansko pjevačko društvo „Zvonimir“. Predsednik mu je g. Vinko Polić.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Izjemno stanje v Pragi in vseučilišče.) Namestništvo zaukazalo je rektorju češkega vseučilišča, da zatvori vseučilišče, ako bi se dijaki udeležili kakenga izgrede.

* (Slikarska akademija v Pragi.) Letos počelo je jako živahno gibanje na slikarski akademiji v Pragi. K dosedanjim trem profesorjem: Pirneru, Mařaku in Sekvensu pristala sta še slavna slikarja Václav Brožík in Vojtěch Hynais. Brožík je izvoljen rektorjem za leto 1893/94. On in Hynais imata svojo šolo v umetniški palači na prostoru jubilarne razstave.

* (Rusko-francoski slavnostni dnevi.) V jako ljubeznivem pismu naznanil je francoski vojni minister Loizillon madami Julietti Adam, ki je izrazila željo, da bi se povodom rusko-francoskih slavnostnih dni spustili domu vsi oni vojaki, ki za kazen morajo služiti čez čas pri polkih, da se je tej njeni želji ustreglo.

* (Grška kraljevska rodbina na Dunaji.) Iz Kodanja došel je grški kralj Georgios s tremi sinovi in jedno hčerjo na Dunaj in se za teden dni nastanil v „hotel Imperial“. Oficijelnega vzprejema ni bilo na izrecno željo kraljevo. Danes prispela je tudi kraljica Olga z Ruskega in odpotuje vsa kraljevska rodbina skupaj v Atene.

* (Koliko plačujejo nekateri ogerški veleposestniki davkov.) V okraju Bacske-rek plačujejo sledeči veleposestniki davka: Grof Andrej Csekonics 91.908 gld., grof Feliks Harnoncourt 50.358 gld., grof Evgen Karacsanyi 28.789 gld., vojvoda Robert iz Parme 24.347 gld., Jakob Haas 21.675 gld., Ludovik Deutsch 21.675 gld., grof L. Pejacevich 18.600 gl., grof Avgust Zichy 12.633 gl., Ignac pl. Csavossy 12.102 gld., grof Koloman Nako 11.262 gld., Artur Lederer 10.612 gld., grof Ala-

dar Karacsonyi 10422 gld., nadvojvoda Josip 9226 gld., grof Josip Batthyany 8942 gld., baron Franc Gerliczy 7703 gld., grof Geza Szapary 7366 gld., baron Ivan Baich 6981, Julij pl. Csavossy 6969 gld., Henrik Kohner 6109 gld., baron Fedor Nikolics 6005 gld. Ti možje imajo pač res velika zemljišča. Proti tem so „veleposestniki“ na Kranjskem neznano majhni.

* (Redka penzionista.) Pač redko se dogodi, da bi oče in sin skupaj uživala pokojnino po dolgoletni državni službi. Tak slučaj se je pripetil v Mondseeu na Solnograškem, odkoder sta se preselila v Solnograd veterana finančne straže J. Bichler star 86 let, ki je služil 41 let in njegov sin J. Bichler ml. star 60 let, ki je služil 42 let in kot finančni respicijent stopil v pokoj. Oče in sin sta torej skupaj služila 83 let in sta stara vkupe 146 let ter sta oba še primerno krepka in čvrsta.

* (Bismarkovo popotno berilo.) Zdaj ko se stari železni kancelar zopet počuti nekoliko bolje, se je pogumno podal na potovanje in rad čita mej potom. Duševno je baje prav čil in krepak in si je dal na svojo mizico v vagonu položiti razne knjige, katere čita brez očal. Posebno mu ugaja francoska knjiga „Esquète sur l' evolution litteraire par Jules Huret“, ki jo je spisal eden urednikov lista „Figaro“. Bismarck rad čita knjige duševno odlikujočih se urednikov, ki po njegovi sodbi pišejo živeje, zanimiveje in bolj resnicoljubno, nego učenjaki in profesorji.

* (Sredstvo proti nahodu.) Najboljše zdravilo proti nahodu je po izjavi dr. Onimusa v Monaku limonin sok. V dlan vlije se sok dobre zrele limone in se ga potegne skozi nosnice v usta. Ako se to ponovi dva ali trikrat prežene se nahod. Tudi pri kroničnem vnetju v vratu ali v grlu se tako zdravilo obnese baje prav dobro.

* (Strajkujoči kmetje.) V Corleone v Siciliji štrajka 50 000 kmetov, ker posestniki nečejo izpolniti zahtev socialističnega komiteta. S puškami oboroženi kmetje pretijo posestnikom, da se bodo osvetili, ako bi se zaprl kdo izmeje strajkujočih tovarišev. Vlada odposlala je vojake v razne kraje, kjer se zbirajo kmetje. Položaj je kritičen.

* (Roparstvo v Italiji.) Te dni napadli so našemu briganti dva brata Palestra pri Viterbu na cesti iz Florenca v Rim in ju oropali, ter odnesli tri tisoč lir.

* (Pijanstvo na Angleškem.) Minulo leto bilo je v Londonu zaprtih 30 657 oseb zaradi pijančevanja. Meji zaprtimi je bilo 9359 žensk.

* (Samostojno ženstvo v Ameriki.) Število žensk, ki si samostojno služijo svoj kruh, je v Ameriki že preseglo četrtilijunsko. Tako nahajamo 110 ženskih odvetočnikov, 165 ženskih duhovnikov, 320 pisateljic, 580 časnikaric, 2061 umetnic, 2136 ženskih arhitektov, 2106 se jih peča z živinorejo, 5136 pri vladi nastavljenih ženskih uradnikov, 2438 zdravnic in ranocelnic, 13.182 učiteljic glasebe, 46 800 ženskih farmerjev, 21.071 ženskih uradnikov in knjigovodij, 14 463 posestnic samostalnih trgovin in 155.000 učiteljic.

Književnost.

— Urota Zrinsko-Frankopanska. Napisal Evgenij Kumičić. Preštampano iz „Doma i Sveta“. Tisak i naklada knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutch) Zagreb. 1893. (Trije zvezki.) Str. 877. Kumičić je eden prvih hrvatskih romanopiscev, izreden talent, ki je po svoji duhovitosti, po svojem razumevanju velikih vodilnih idej, po svoji nadarjenosti za karakteristiko in popisovanje znamenitih ljudi in časov ter po svoji tehniški spretnosti poklican, lotiti se velikih problemov. Spisal je že celo vrsto krasnih romanov in povestij, v katerih je izkazal svojo sposobnost; ali z najnovejšim svojim delom, „Urota Zrinsko-Frankopanska“, v katerem nam popisuje postanek, razvoj in konec tragične epizode v zgodovini hrvatskega naroda, nadkrilil je samega sebe in ustvaril remek delo, ki mu za vse čase zagotavlja odlično mesto v hrvatski literaturi. Če so — ako je dovoljena taka primera — bili prejšnji njegovi spisi podobni elegantnim villam, zidanim v lahmem modernem slogu, tako je ta roman podoben velečastni mramorni palači, kakršne so stavili v minolih dobah. Kumičićev roman je po naši sodbi veleznamenito delo, katero naj si ne zamudi nabaviti nihče, kdor se zanima za hrvatsko literaturo.

— Milje i omilje ili Milica i Nevenka. Cjelokupni sbornik ljubavnih pjesama J. Sundečića. 1893. Dionička tiskara u Zagrebu. Str. 285. Cena 1 gld. — Sundečić je dobro znan in zavzema mej živečimi srbskimi liriki odlično mesto. V tej knjigi, v kateri najdemo mnogo dobrih znancev, zbral je lirске svoje pesmi, mnogo krasnih proizvodov genijalnega pesnika, a tudi nekaj manj vrednega blaga. Vsekako je knjiga vredna toplega priporočila.

— Goetheov Faust. Prvi dio. Preveo. uvod i razjašnjenja dodao Aleksander Virag. U Zagrebu. Tisak Dioničke tiskare. 1893. Str. 157. Najznamenitejšo delo nemške književnosti, Goethejev Faust, se je že preložil skoro na vse kulturne jezike. Hrvatski prevod Viragov se bere jako gladko in reči se sme, da je bil prelagatelj kos težavemu delu, katerega se je lotil. Primerjaje posamična mesta, glede katerih ne soglašajo filologi in literarni zgodovinarji, smo se uverili, da je prelagatelj povsod se odločil za najnaravnejšo interpretacijo. Prevod je v vsakem oziru dovršen in vreden toplega priporočila.

— Dichter-Stimmen aus Oesterreich-Ungarn, kateri list izdaja na Dunaji naš rojak in znani prelagatelj Prešernovih pesmij, gosp. Henrik Penn, prinaša v zadnji številki mimo mnogo drugega zanimljivega gradiva tudi jako lep prevod neke pesmi rajnega Josipa Cimpermana. — Imenovani list izhaja dvakrat na mesec ter velja na leto 6 gld. Uredništvo in upravnništvo je na Dunaji, III., Geologengasse št. 5.

Izjava.

Prišlo mi je na znanje, da se je sem ter tje mislilo, mene postaviti za kandidata v notranjskih kmetskih občinah. Glede na to izjavljam, da ne kandidiram in želim, da volilec združijo svoje glasove na gospoda **Jurija Kraigherja**, oglašivšega se za kandidata na Postojnskem volilskem shodu.

Dunaj, 11. oktobra 1893.

Dr. Ferjančič,
državni poslanec.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 14. oktobra. V sinočni seji mestnega sveta prišli v razpravo dve resoluciji o izjemnem stanju. Staročeska resolucija obžaluje izgrede, kateri so prouzročili vladno postopanje, povdarja lojalnost češkega naroda in prosi, da se razveljavijo izjemne naredbe. Mladočeska resolucija govori v istem zmislu, k koncu pa pravi, da bi navzočnost cesarjeva na Češkem močno utrdila narodovo zvestobo in da želi narod nad vse, naj bi se cesar vsako leto nekaj časa mudil v Pragi. Mestni svet je vzprejel staročesko resolucijo.

Dunaj 14. oktobra. Po izjavi dra. Heilberga v včerajšnji seji poslanske zbornice zapustili ministri dvorano in se zbrali v ministerski sobi na posvetovanje. V parlamentarnih krogih se govori, da vlada ne dobi večine za izjemne naredbe, ker so mnogi levičarji sklenili, glasovati zoper naredbe, nekateri konservativci pa se bodo absentirali, vsled tega je baje grof Taaffe namestnikom in dež. predsednikom naročil, naj nemudoma izvrše za nove volitve potrebne priprave.

Budimpešta 14. oktobra. Zbornica je odobrila vladna pojasnila glede cesarjevih govorov v Kiseku. O Wekerlovem odgovoru na interpelacijo, zakaj se vlada ni udeležila razkritja honvedskega spomenika, nastala dolgotrajna, srdita debata. Zbornica odobrila vladno pojasnilo.

Toulon 14. oktobra. Ob 3/4 na 12. uro prispelo včeraj rusko brodovje v pristan. Francoske ladje so stale v dveh vrstah. Komaj so se ladje usidrale, zagrmeli iz stotisoč grl navdušeni klici „Vive la Russie“, godbe zaigrale rusko himno, občinstvo pa je vihtelo klobuke in robce. Ob 1. uri izkrcal se je admiral Avelan ter odšel z velikim spremstvom v arzenal, kjer so ga pozdravila pomorska oblastva francoska, od tod pa je šel k pomorskemu prefektu, kamor ga je spremljala nebrojna množica. Minister mornarice admiral Rieunier pozdravil je Avelana s sledečimi besedami: „V istem hipu, ko ste stopili na francosko zemljo, zavedel sem se, kako velika čast me je doletela, da Vas smem v imeni vlade pozdraviti. Nepozabne dogodbe iz leta 1891 živé v naših srcih. Kronštat in Toulon sta spomenika simpatij, ki vežejo ruski in francoski narod. Povsod Vas bodo vzprejeli, kakor se vzprejme dober prijatelj. V imeni predsednika francoske republike, v imeni francoske vlade in cele francoske dežele Vam kličem: Dobro došli, dragi admiral in Vi, častiti gospodje, zastopniki mo-

gočnega in plemenitega naroda.“ Ko so se polegali viharji klici „Vive la Russie“ odgovoril je vidno ganjen admiral Avelan: „Ni mi mogoče izraziti z besedami čutila hvaležnosti, katera me navdajajo. Ne samo mi, Vaši gostje, ves ruski narod Vam bo vedel hvalo za krasni vzprejem.“ Toulonski župan je pozdravil Avelana, rekši: „Vsa francoska srca utripajo same radosti. Po celi Franciji grmijo Slavaklici Rusiji, iz katerih morete posneti, kako globoko je v naših srcih ukoreninjeno prijateljstvo za Rusijo. Mesto Toulon je ponosno, da je bilo izbrano za obisk Vašega brodovja, za obisk, ki bo utrdil prijateljstvo mej ruskim in francoskim narodom.“ — Pri slavnostnem dinéju napil minister mornarice ruskemu carju in ruski mornarici, Avelan predsedniku Carnotu in francoski mornarici in francoski vojski. Zvečer bilo mesto sijajno razsvetljeno, takisto vsa okolica. Po vseh gorah goreli velikanski kresovi. Pred hišo zbrana nebrojna množica aklamirala Avelana, ki je, stopivši na balkon, se srčno zahvalil. Avelan določil 50 častnikov, kateri ga spremlijo v Pariz. Zvečer je bil balet na prostem; plesal je baletni kór velike opere Toulonske, navzočni so bili Avelan, minister Rieunier in ruski ter francoski častniki. Občinstvo je neprestano aklamiralo ruskega admirala. Vso noč se niso polegali Slava-klici ruskemu carju in Rusiji.

Pariz 14. oktobra. Lessepsu se je zdravje toliko na bolje obrnilo, da je že zamogel zapustiti postelj.

Washington 14. oktobra. V senatu je trajala debata zaradi odprave prostega kovanja srebra in kupovanja srebra na državni račun 39 ur. Ker so nekateri demokrati zapustili dvorano, postala je zbornica nesklepčna in se je glasovanje preložilo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Južno-štajerska hranilnica. Iz poročila o delovanju v prvem polletju povzamemo naslednje: Skupnih prejemkov imela je v tekočem polletju 431.500 gl. 42 kr., skupnih izdatkov pa 417.081 gl. 95 kr., tedaj denarnega prometa 848.582 gl. 37 kr. Hranilnih vlog se je vložilo 220.075 gl. 83 kr., prištevši pa stanje vlog koncem lanskega leta po 950.656 gl. 98 kr., in kapitalizovane obresti okroglo 30.000 gl., skupaj 1.200.732 gl. 81 kr. Vzdignilo se je pa 216.395 gl. 85 kr., tedaj je bilo stanje hranilnih vlog koncem prvega polletja 984.336 goldinarjev 96 kr., in je prirastka bilo 33.679 gl. 97 kr. Posojil se je izplačalo 111.335 gl. 27 kr., prištevši stanje lanskega leta 839.023 gl. 83 kr., skupaj 950.359 gl. 10 kr. Vrnilo se je pa posojil 16.355 gl. 78 kr., tedaj znašala so izposojila 934.003 gl. 32 kr. Dne 13. septembra t. l. pa je imela hranilnica že efektivnega stanja hranilnih vlog 1.028.304 gl. 23 kr., izposojil pa istega dne 979.017 gl. 26 kr., kar jasno dokazuje, kako krepko se razvija naš prepotreben narodni denarni zavod. Zeleti je le, da ga stranke mnogobrojno podpirajo, in postane v kratkem zavod, s katerim se bomo mogli ponašati Slovenci tudi izvan mej Južno-Štajerske.

— Sadjarsko društvo v Kobaridu se je ustanovilo minulo nedeljo in se je izvolil tudi začasniodbor. Osnovnega shoda se je udeležilo okolo 40 posestnikov iz Kobarida in okolice. Udnina se je postavila prav nizka, da pristopi lahko tem več članov, ki bodo dobivali vsak po nekoliko sadnih drevesc za stonj. Zeleti je, da društvo prav dobro uspeva in da bi se tudi v drugih krajih osnovala jednaka društva. S sadjerejo bi se na Slovenskem dal prislužiti marsikateri novčič.

— Furlanska železnica. Zgradba nove železne proge iz Tržiča (Monfalcone) v Červinjan dobro napreduje. Postaja v Tržiču se bode primerno razširila in zgradila se bode nova cesta do kolodvora. Nova železniška proga odpre se slovesno prve dni aprila meseca bodočega leta.

— Novo dalmatinsko parobrodno črto je osnovala parobrodna družba Topić in dr. in sicer iz Visa na Rako. Parnik bode vozil jedenkrat na teden in se ustavljal v glavnih dalmatinskih pristaniščih.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporenega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, znamenovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od 2 škatljice se ne pošilja. 3 (18—13)

MAGGI JEVO zabelo za juhe
s kojo si je moči v vsakem času prirediti izbornu juho,
priporoča Ivan Fabian. (958)

V igranji na citre

poučuje (925-8)

Josip Petritz, učitelj citranja,
v Ljubljani, Kongresni trg št. 5, I. nadstr.

Prosekar

se dobiva

v gostilnici „Pri belem volku“
liter 48 kr. (1012-5)

Na najnovejši in najboljši način

umetne (694-30)

zobe in zobovja

natavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

J. GIONTINI

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani
priporoča naslednje knjige:

Nauk slovenskim županom. Spisal Ant. Globočnik,
na slovenski jezik preložil Fr. Levstik. Gld. 120,
po pošti gld. 130.

Tišoč in ena noč. Deset delov. Eleg. vezano gld. 11.—
Cimpermanove pesmi. Broširane 90 kr., eleg. vezane
gld. 140, po pošti gld. 150.

Prešernove pesmi v cirilici. I. zvezek 10 kr., II. zve-
zek 15 kr., po pošti 3 kr. več.

Tartaglia — Poljedelstvo najdišljivi zanat. 60 kr.,
po pošti 65 kr.

**Reithoffer B. — Das Kind, dessen Pflege und
Erziehung in den ersten Lebensjahren.** 60 kr.,
po pošti 70 kr. (1028-2)

Za želodec.

(332-50)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepilno,
vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, ka-
teri teče iz breze, ako se navrti
njeno deblo, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše lepoto;
ako se pa ta sok po predpisu
izumitelja pripravi kemičnim po-
tom kot balzam, zadobi pa ču-
dovit učinek.

Ako se namaže zvečer z
njim obraz ali drugi deli polti,
očijo se že drugi dan ne-
znatne luskinje od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in ko-
žave pike ter mu daje mladostno barvo; polti pode-
luje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo
pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in
druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gld. 1.50. (234-16)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo
nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Pošta nar-
čila vsprejema **W. Henn, Dunaj, X.**

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani cení sledeče

knjige:

Blóadne duše. Roman. Čški spisal Vaclav Beněš Trebiz-
sky. Preložil Ivan Gornik. Mala osmerka,
523 strani. Cena 70 kr.

Otci in sinovi. Roman. Ruski spisal J. S. Turgenjev.
Preložil Ivan Gornik. Mala osmerka,
357 strani. Cena 50 kr.

Undina. Spisal André Theuriot, poslovenil Vinko. — Mala
osmerka, 143 strani. Cena 20 kr.

Vilenski brodnik. Spisal Emile Souvestre, prevél
Muhóder. — Mala osmerka, 82
strani. Cena 15 kr.

Dnevnik. Spisal Ludovik Halévy, poslovenil Vinko. — Mala
osmerka, 95 strani. Cena 15 kr.

Ukrajinske dume. Čški spisal E. Jelinek. Poslove-
nil Podvidovski. Mala osmerka,
84 strani. Cena 15 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.
Spisal **. Stat nominis umbra. Mala osmerka, 19 pól. Cena 40 kr.

Dubrovski. Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P.
Mala osmerka, 122 strani. Cena 25 kr.

Nov. Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Malóvrh. — Mala
osmerka, 32 pól. Cena 70 kr.

Razne pripovedke. Najgrozovitejša muka
Menděs, prevél Vinko. — Ufomel. Spisal Sevnčan. — **Silvestrov
otročček.** Kalifornska povest. Spisal Bret Harte, poslovenil Vinko.
— **Uničeno življenje.** Čški spisal Stroupežnický, preložil Vinko.
Cena 40 kr.

Pariz v Ameriki. Roman. Francoski spisal Reně
Lefebvre. Poslovenil **. Stat
nominis umbra. Mala osmerka, 635 strani. Cena 50 kr.

Ivan Zbogar. Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier,
poslovenil J. Kržišnik. Mala osmerka, 193
strani. Cena 25 kr.

Junak našega časa. Roman. Spisal M. Lermón-
tov, poslovenil J. P. Mala osmerka,
264 strani. Cena 40 kr.

Selski župnik. Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil
Vinko. — Mala osmerka, 203 strani.
Cena 25 kr.

Knez Serebrjani. Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj,
poslovenil J. P. Mala osmerka,
609 strani. Cena 70 kr.

Za dragocenim korenóm. Povest iz živ-
ljenja kitajskih
pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Mala osmerka,
141 strani. Cena 20 kr.

Dve povesti. Moj knjigami in ljudmi. Čški spisal
S. Čeh, preložil I. Skalar. — **Doktor Hol-
man.** Hožična povest. Ruski spisal M. Boján, preložil I. J. Stefanov.
Cena 25 kr.

V isti zalogi sta izšla in se dobivata po znižani cení še sle-
deča zvezka:

I. zvezek, ki obsega: **Stenografija,** spisal dr. Ribič. — **Ži-
votopisje,** spisal Rajó Bož. — **Prešern,** Prešerna ali
Prešeren, spisal Fr. Levstik. — **Teledija pesenka,** no-
vela, spisal J. Jurčič. — **Dr. Macharovič,** spisal dr. Ribič.
— **Pisma iz Rusije,** spisal dr. Celestin. — **Trstovo z
grozđem na Ruskem,** spisal dr. J. Vošnjak. — **Če-
gava boča,** novelica, spisal J. Ogrinec. Cena 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: **Mleta Hóldemis,** roman, francoski spisal
Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Cena 25 kr.

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za posamezne zvezke
pa 5 kr.

Zbirka obrazcev

za slovensko uradovanje pri sodiščih.

Sestavil in izdal

ANTON LEVEC

c. kr. okr. sodnik v Ložu.

Cena I gld. 40 kr., po pošti I gld. 50 kr.

Dobiva se

v „Narodni Tiskarni“ in pri knjigotržcih.

Iščejo se:

Dve hišni, jedna za obližje Opatije, k dvema osebama,
druga za jedno graščino na Štajerskem; **priproste in
boljše zasebne in gostilniške kuharice** za tu in drugod;
zaračunajoča natakarice i. t. d., i. t. d.; same dobre
trajne službe. Več v (1034)

posredovalnici G. Flux, Breg 6.

Alojzij Vanino

v Ljubljani, Židovske ulice 7

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo

**raznovrstnih najfinejše izdelanih
jeklenih britev, nožev,
škarij, vrtnarskih orodij i. t. d.**

po najnižji cení.

Ravno tako izvršuje vse brušenje ostrin in ki-
rurgičnih inštrumentov. (1018-2)

Za mnogobrojna naročila se priporoča z velespošto-
vanjem **Alojzij Vanino.**

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

pripravený v Richtrově lékárně v Praze,

všecobecně známý, bolesti utišující
domácí lék k mazání, jest na
skladě ve většině lékáren, láhev po
1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupo-
vání třeba se míti dobře na pozoru
a přijmouti jen láhve s ochran-
nou známkou „kotvou“ jakožto
pravé. Ústřední zásylatelství:
Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Glasovita

radi svojega učinka, odliko-
vana radi svojih zdravilnih
lastnostij s častno diplomo
in zlato svetinjo na raz-
stavi v Londonu in Parizu,
z zlato svetinjo v Brus-
selju in Tunisu.

Želodčna tinktura

lekarnja

G. PICCOLI-ja v Ljubljani

je vspešno

dietetično sredstvo,
katero krepča in zdravi že-
lodec, kakor tudi opravi-
labavnih organov izborno
pospešuje. (173-36)

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetku zneska v za-
bojih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., po 55 steklenic
(zaboj tehta 5 kg) za 5 gld. 26 kr. — Poštnino plača
vedno naročnik.

Cena jedni steklenici 10 kr.

Ljubljana

Mestni trg

št. 10.

Najboljše in najceneje

kupuje se

**železo, železnina, okove,
cement itd.**

pri

Andrej Druškoviču

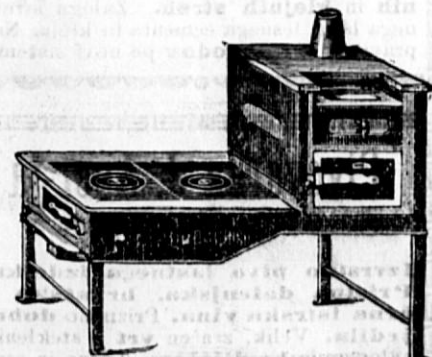
v Ljubljani

na Mestnem trgu št. 10.

Zaloga

**nagrobni križev, štedil-
nikov, finih žag, ledenic**

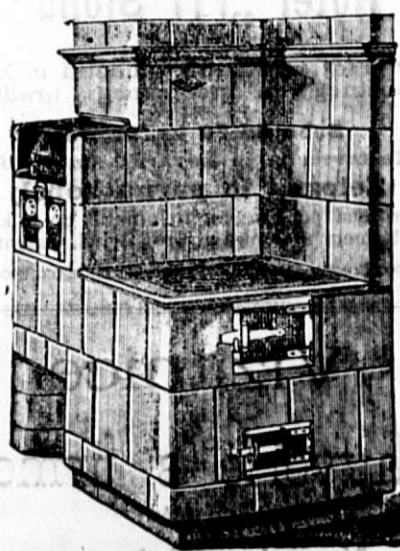
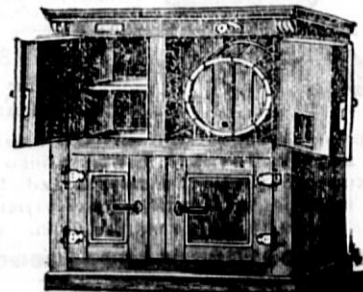
(541-25) po najnižji cení.

Ljubljana

Mestni trg

št. 10.

V nedeljo dne 15. oktobra 1893.

Naša kri.

Narodna igra v štirih dejanjih. Češki pisal Ladislav Stroupežnický. Za slovenski oder priredil Fran Gestrin. Režiser g. Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 7. uri, konec ob 1/10. uri zvečer.
Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijec št. 27.

Ustopnina:

Partnerski sedeži do III. vrste 90 kr., od IV. do VIII. vrste 70 kr., od IX. do XI. vrste 50 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 60 kr., II. vrste 50 kr., III. vrste 40 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. — Ustopnina v lože 50 kr. — Partnerski stojišča 40 kr. — Dijaške, otroške in vojaške ustopnice 30 kr. — Galerijska stojišča 20 kr.

Sedeži, lože in ustopnice se dobivajo v stari čitalnični trafiki v Selenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici.

V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Prihodnja predstava bo v sredo, dne 18. oktobra 1893.

Blagajnica se odpre ob 1/7. uri zvečer.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrto leta 1 gld. 15 kr.

Tuji:

11. oktobra.

Pri **Malič**: Strauss, Ferry, Bernardiner, Hellerman, Altman, Hadenbrock, Samter, Mayer z Dunaja. — Riedl iz Ljubna. — Schuster iz Maribora. — Neuman iz Prage. — Blažon iz Gorice. — Scherer iz Trsta. — Brindi iz Grada. — Schwarz iz Berlina. — Lankus iz Linca. — Scharl iz Toplice.

Pri **Slonu**: Pekarek Braun, Speiser, Bauer, Bruner z Dunaja. — Kanta, Pippan, Gsell iz Trsta. — Dr. Gotlieb iz Kočevja. — Sitar iz Toplice. — Stellsig iz Grada. — Deutsch iz Budimpešte. — Havas iz Velike Kaniže. — Kramer iz Londona.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
13. okt.	7. zjutraj	739.0 mm.	7.2° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	737.8 mm.	15.8° C	sl. svz.	jasno	
	9. zvečer	737.8 mm.	10.4° C	brezv.	jasno	

Srednja temperatura 11.1°, za 0.8° pod normalom.

Dunajska borza

dne 14. oktobra t. l.

Skupni državni dolg v notah	96 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	96 " 70 "
Avstrijska zlata renta	119 " 45 "
Avstrijska krona renta 4%	95 " 70 "
Ogerska zlata renta 4%	116 " 05 "
Ogerska krona renta 4%	93 " 60 "
Avstro-ogerske bančne delnice	993 " — "
Kreditne delnice	335 " 20 "
London vista	126 " 55 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	62 " 25 "
20 mark	12 " 43 "
20 frankov	10 " 06 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 90 "
C. kr. cekini	5 " 98 "

Dne 13. oktobra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	146 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	194 " 50 "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127 " 50 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 " — "
Kreditne srečke po 100 gld.	194 " 25 "
Ljubljanske srečke	24 " 25 "
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " — "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	149 " 50 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	248 " — "
Papirnat rubelj	1 " 31 "

Filipina Schaur poroj. **Janeschitsch** javlja, potrta od najgloblje žalosti, v svojem in v imeni svojih mladoletnih otrok **Fran** in **Milo** vsem sorodnikom in znancem žalostno vest o smrti svojega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, blagorodnega gospoda

Eduvarda Schaura

grajščaka in c. kr. davkarja v pokoju

ki je v sredo 11. t. m. ob 1/21 uri zjutraj po dolgem mučnem trpljenju, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, v 75. letu svoje dobe mirno zaspal.

Truplo dragega rajnika se je v petek 13. t. m. v Brodeh blagoslovilo in potem na pokopališču v Vranskem položilo k poslednjemu počitku. (1058)

Brodi dne 14. oktobra 1893.

Prospekti o zdravili in vodozdruhlivosti
Giesshühl-Puchstein se pošiljajo za-
(5-8) stonj in frankovano.

GLAVNO SKLADIŠČE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujoče pice,
I kao izkušna lek proti trajnem kašlju plućevima i
boludca bolesti grkljana i proti mēhurim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Proda se

23 Letopisov, Matice Slovenske

(l. 1867—1891) za 4 gld. — Fran Hrašovec,
Gradee, Technikerstrasse 7. (1022—3)

(1056—1)

Pisar

slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi popolnoma zmožen, bivši računski podčastnik, išče primerne službe v pisarni. Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“.

V gostilni štev. 1

dobiva se izvrstni (1040—1)

prosekar

liter 48 kr.

Posebni zabavni vlak

v Ribnico in Kočevje

bode vozil

v nedeljo 22. t. m. ob 1/8. uri zjutraj.

[Odhod iz Kočevja ob 1/7. uri zvečer.

Natančni vožni red kakor tudi zdatno znižane cene objavijo se pozneje. (1055)

Kazenski zakon
in
Kazensko-pravdni red
za
gospode juriste in druge
dobivata se v slovenskem jeziku
(v usnje vezano)
v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.
Cena 3 gld. in 2 gld. 80 kr.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Breginci, Guriz, Genavo, Pariz, Linz, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmundena, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmundena, Linca, Steyra-Pariza, Geneve, Carliha, Bregince, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ino, mosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.
Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
" 12. " 00 " popoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
" 1. " 01 " popoldne " "
" 8. " 46 " zvečer " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika. (12—222)
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 20 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " " (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

DIJAKE

kakor tudi pripravilnike za gimnazije poučuje pri-
vatni učitelj. (1057)

Več se izve v Streliških ulicah šte. 4.

Vizitnice
(53—19)
priporoča
"Narodna Tiskarna" v Ljubljani.

Največji izbor
Najnižje cene.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Selma Terdina daje v lastnem, kakor v imenu svojih otrok
Klare, Jerice in Ljudevita in ostalih sorodnikov pretresujočo
vest o smrti svojega nepozabnega soproga oziroma očeta, brata in
strica, blagorodnega gospoda

Josipa Terdine

trgovca

ki je danes ob 10 3/4 uri dopoldne po dolgem, težkem trpljenju, spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 53. letu svoje dobe mirno zaspal.

Truplo dragega rajnika se bode v ponedeljek dne 16. oktobra ob 3. uri popoldne v hiši žalosti na Starem trgu št. 16 svečano blagoslovilo, na pokopališče pri sv. Krištofu prepeljalo in ondu pokopalo v rodbinski rakvi.

Svete zadušne maše se bodo služile v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1893. (1044)

Mala oznanila.

Dijaški koledar

za šolsko leto
1893/94.

Cena 60 kr.

Dobiva se
pri g. Ant. Zagorjan-u
in pri drugih knjigotrdcih.

Konjak.

Konjak, kateri se pri nas prodaja, je navadno
židovski, zdravju škodljiv izdelek. Kdor
želi kupiti

res fin, iz čistega vina dobljeni konjak
vpraša naj za naslov prodajalcev v upravnistvu
„Slovenskega Naroda“.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

klobukov

priporoča
J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)

trgovina z deželnimi pridelki
v Ljubljani, pri mesarskem mostu

Kupuje vsakovrstne rastline, semena, ko-
renine, rože za zdravila, kakor Arnikove
rože, Sentjanžve koreninice, bele kres-
nice, češtinova zrnja, smrekovo seme,
tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge
poljske pridelke. Semo za konje in go-
vejo živino v večjih množinah. Trgovina
z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (66)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA

— slikar — (405) 1

na Emonski cesti št. 10

priporoča se p. n. občinstvu in visoko-
častiti duhovščini za slikanje cerkvā,
znamenj, novih stavb, sob, za barvanje
hiš sgrafito, za firme in dekoracije po
najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler

stavljeni in galanterijski klepar in
uradno potrjeni vodovodni instalatör
na Starem trgu št. 15

priporoča se za vsa v njegovo stroko
spadajoča stavbinska dela v mestu in na
deželi, kakor tudi za popravila. Vodo-
vodne naprave vsake vrste prevzem-
lje ter z vso natančnostjo in poročtvom
izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na
zahtevanje zastoj. (67)

R. Ranzinger

spediter

na Dunajski cesti šte. 15

prevzema vsakovrstne izvožnje
in dovožnje na c. kr. državni
in c. kr. priv. južni železnici
z zagotovilom točne in cene
izvršbe. (65)

Ustanov-
ljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
Gospodske ulice (Knežji dvorci).

Zaloga jednostavnega in najfinejšega le-
senega in oblazinjenega pohištva, zreal,
strgarskega in pozlatareškega blaga, po-
hištvene robe, zavés, odej, preprog, za-
stiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otro-
ški vozički, železna in vrtna oprava, ne-
pregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon
in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače
in skupno obedovanje.

(70) **F. Ferlinc**, restavratör.

F. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

priporočata svojo bogato zalogo vseh
vrst rokovic, tako od usnja (lasten
izdelek), kakor tudi od drugega blaga.
Kirurške obveze (le lasten izde-
lek), jamčeno najboljšje vrste, z raznimi
kirurškimi pripravami. Velika izbira
**kravat, hlačnikov, krtač, glavni-
kov, mila in parfumov**. Vse po naj-
nižjih cenah.

Josip Reich

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno
kemično spiralnico

v kateri se razparane in nerazparane
moške in ženske obleke lepo očedijo.
Pregrinjala vsprejmo se za pranje in
črno v pobarvanje. V barvarji vspre-
jema se svilnato, bombažno in mešano
blago. Barva se v najnovejših modah.
(147)

ADOLF HAUPTMANN

tovarna

**oljnatih barv, firnežev,
lakov in kleja**

v lastni hiši

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.

Filijala:
Slonove ulice št. 10—12.

Evgenij Betetto

tovarna za metlje

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3

priporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem
svojo veliko zalogo vsakovrstnih
metelj

od najfinejših do najcenejših po najnižjih
cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj
in franko. (156)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak
in pokost. (146)

Glavni zastop **Bartholi-jevega ori-
ginalnega karbolina**. Maščoba
za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN

stavbeni in umetni ključar

Kolodvorske ulice št. 22

priporoča svoje (155)

valčasta zapirala za okna in vrata
(Rollbalken)

lastni izdelek, prava jeklena plehovina,
s tihim zaporom in trajnostjo. Popra-
vila v tej stroki se vsprejemljejo ter
izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša
zaloga za šivilje.

(164)

J. MÜLLER (163)

fotografsko - artistični zavod

v Frančiškanskih ulicah št. 8

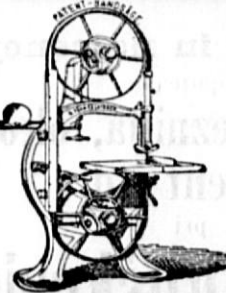
priporoča svoj atelier za vsa v fotogra-
fično stroko spadajoča dela, kakor: por-
trete, krajepise, interieurs, reproduk-
cije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte
itd. Momentne fotografije za otroke, po-
večkanja vsake vrste po najnovejših
skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografsko
stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Odklikovan
v Gradcu 1890, v Trstu,
Gorici, Zagrebu 1891.

Fran Kaiser
puškar
v Ljubljani

priporoča mnogovrstno zalogo orožja
in raznih lovskih potrebščin —
kakor tudi pušk lastnega izdelka
ter izvršuje vsakojaka popraviljanja
točno in po najnižjih cenah. (406)

G. Tönnies
v Ljubljani.

Tovarna za stroje,
železo in kovino-
livenica.

Izdeluje kot posebnost:
vse vrste strojev
za lesoreznice in
žage. (144)

Prevzame cele naprave in
oskrbuje parostroje in
kotle po najboljši sestavi,
slučajno turbine in
vodna kolesa.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

priporočata p. n. čast. občinstvu svojo
veliko zalogo vsakovrstnih
pečij in glinastih snovij
kakor tudi
štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniškega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko
dvorano za koncerte itd. in lepim
vrtom. (152)

— Kegljische je na razpolago. —
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“

I. vrste

v sredi mesta in v bližini c. kr.
poštne in brzojavne urada.

Sobe od 70 kr. naprej.

Restavracija in kavarna sta v hiši.

Železna in parna kopelj
urejena po Francovih kopelih po c. kr.
vladnem svetniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker

stavbeni klepar, konc. vodovodni instalatör

Ljubljana (142)

Dunajska cesta št. 7 in 14

priporoča svojo bogato zalogo klepar-
skega dela. Izdeluje vsa v njegov
obrt spadajoča dela v mestu in na
deželi. Izvrševatelj lesenih, cement-
nih in klejnih streh. Zaloga stře-
nega laka, lesnega cementa in kleja. Na
pravitelj strelovodov po novi sistemi.

Čast mi je naznanjati, da sem pre-
vzela po smrti mojega moža Frana Toni
kovaško obrt

katero bodem nadaljevala, ter se pripo-
ročam za vsa v to stroko spadajoča dela
po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.
Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (154)

Ivanka Toni
v Kravji dolini št. 2.

Uniforme za c. kr. drž. uradnike,
uradnike c. kr. drž. že-
leznic, privat. železnic, kakor tudi
za c. in in kr. vojsko izdeluje pod-
pisane po najpovoljnejših cenah;
tudi preskrbuje vse zraven spada-
joče predmete, kakor sablje, meče,
klobuke za parado, zlate obrobke
itd. Civilne oprave izdelujejo se po
najnovejši tačoni. Angleško, francosko
in tuzemsko robo ima na skladišču.

F. Casermann (158)

krojač za civilne oprave in uniforme.

Vizitnice
in
kuverle s firmo
priporoča
„Narodna Tiskarna“.

Pivovarna J. Auer-ja

Gledališke ulice.

Izvrstno pivo lastnega izdelka.
Pristna dolenska, hrvaška in
črna istrska vina. Priznana dobra
jedila. Velik, zračni vrt s steklenim
salonom in kegljiščem. Točna in cena
postrežba. (404) 1

J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz
(prej Fr. Pettauer)

urar c. kr. priv. južne železnice

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18

priporoča svojo
veliko zalogo ur.

Poprave se izvršujejo hitro in
dobro. (68)

Podobe
umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“
(Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivajo se
na karton-papirji tiskane
komad po 20 kr.

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu
A. Zagorjan-u in pri drugih knjigo-
tržcih.

Pozor Slovenci!

Družabnik

(1059—1)

kateri bi hotel pristopiti s 1000 gld. nekemu plodonosnemu podjetju na Goriškem, se išče pod ugodnim pogojem. — Podjetnik je Slovenec in bode le na Slovence ozir jemal. — Več se izve v upravnistvu „Slov. Nar.“

Večjo množino tirolskega in dolenskega

vina

(874—15)

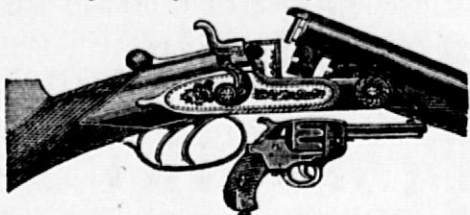
je pristno blago — ponuja po primerno nizki ceni v posodah od 50 litrov više

Jos. Paulin v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preiskovane na ces. kr. izkuševališči ter zazuamenovane z znamko tega zavoda (438—25)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samoskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a Sebeohrana.

Česko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjižarni „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34, kakor tudi v vsaki knjižarni. (291—31)

Poštna upraviteljica

na deželi želi zamenjati svoje mesto s kako drugo upraviteljico.

Blagovoljne ponudbe pošiljajo naj se upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1023—3)

Tržaška trdka za izvoz vina

išče

(988—3)

veščega, dobro kvalifikovanega

vinskega potovalca.

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče (1109—49)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Trgovci

kateri se hočejo še o pravem času pod prav dobrimi pogoji etablirati, naj blagovolije povprašati pri upravnistvu tega lista. (1017—2)

Nepremične

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (59—41)

R. RANZINGER,

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Prodajam

svoje štiri hiše in predvor

po nizki ceni in iz proste volje:

1. Štev. 57: pri tleh dvoje stanovanj, dve kleti, v prvem nadstropju troje stanovanj, kuhinja, shramba in drvarnica.

2. Štev. 77 in 81: v vsaki teh hiš po jedno stanovanje pri tleh in po jedno na podstrešji.

3. Štev. 184: pet stanovanj.

Navedena stanovanja, katerih je vseh skupaj 18, so posebno za rudarje, delavce, prodajalce in rokodelce pripravljena ter imajo povsod svoje štedilno ognjišče, če ni posebne kuhinje. Hiše stojé tik ali prav blizu ceste, so od postaje južne železnice samo 1½ km. oddaljene in popolnoma blizu premogokopa. Čist studenec izvira na dvoru iz skale, nekaj stopinj naprej pa se vije potok, prav pripraven za pranje. Natančneje se izve pri meni v Trbovljah.

Jakob Jevšovar,

(1008—3)

posesnik v Trbovljah.

Svetovna razstava v Čikagi.

Vozni listki v AMERIKO

(360—28)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Pojasnila zastoj.

Oznanilo.

Podpisano županstvo oddaja

(1041—1)

v najem na tri leta občinska pašnika

planini Ravnik 800 oral in Jerlovše 600 oral.

Javna dražba vršila se bo **dné 5. novembra t. l. ob 3. uri popoldne** v občinski pisarni. — Natančneje izve se pri podpisancu.

Županstvo v Vipavi, dné 10. oktobra 1893.

Ivan Može, podžupan.

Radi preselitve kamnoseške obrti razprodajam

svojo veliko izborno zalogo

nagrobni spomenikov

za polovico ceneje, nego vsak drugi kamnosek.

Ignacij Čamernik

sedaj poleg mesarskega mostu v Ljubljani,

potem

(971—5)

Poljske ulice šte. 49, nasproti učiteljsku.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in **Hold** v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah. (162—35)

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene polizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Najboljše železo prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice h. šte. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za

(143—33)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile

in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava it d.

Fran Železnikar

krojač

(990—3)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1

priporoča se čast. občinstvu za izdelovanje moških oblek po izvrstnem kroju in po najnižji ceni.

! Razprodaja !

Zaradi preselitve, ki se vrši v kratkem, prodajam (194—39)

po znatno znižanih cenah

stenske ure in ure z nihalom.

Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem

FRAN ČUDEN, urar

Slonove ulice

pozneje

Glavni trg, nasproti mestni hiši.

Solidne, zložne, močne in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica
za upogneno
pohištvo samo iz napo-
jenega masivnega lesa

Josipa Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica.

(345—29)

od 80 kr. do 20 gld.

Za Vse Svete

priporočam častitemu občinstvu največjo zalogo

nagrobnih vencev

s trakovi in napisi
po najnižjih cenah
in po najnovejši fačoni.

Vnanja naročila se vestno in po najnižji ceni izvršujejo.

Tudi imam veliko zalogo

raznovrstnih cvetlic

za gospode trgovce,

katerim dajem primeren popustek.

Ceniki dobé se brezplačno in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

(1015—2)

Marija Podkrajšek

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah.

od 80 kr. do 20 gld.

Hôtel Arko v Ribnici.

Dobra restavracija, 5 minut od kolodvora.

Priznana dobra kuhinja, zaloga dobrih vin in pive.

Cenene sobe.

(957—7)

Sluga k vsakemu vlaku.

Ta hôtél se eventuvelno tudi prodá.

(1043—1)

Pozor gasilna društva !

S sklepom „Zaveze gasilnih društev“ (požarnih bramb) uvedene

nove distinkcije

ima v zalogi podpisana dobro znana firma

J. S. Benedikt

Stari trg — v Ljubljani — Stari trg.

Naročila na

zastirala [rouleaux] in veternece [žaluzije]

se vzprejemajo

(970—4)

v trgovini s šivalnimi stroji in drobnjavo

Frana Detter-ja

v Ljubljani, na Starem trgu št. 1.

Poštena roba in nizke cene. — Obilo uzorcev je na vpogled.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro up-
vajoče sredstvo proti
kurjim očesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah.

Ta obliž dobiva se le v jedni velikosti po 60 Kr.

Zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Veliko
priznanih
pismen je na
ogled v
glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(302) **Meldling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljub-
ljani J. Swoboda, U. pl.
Trnkóczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovci A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbach-
er; v Brezjah A. Aich-
inger; v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kran-
ju K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Warte; v
Radovljici A. Roblek;
v Celji J. Kupferschmid.

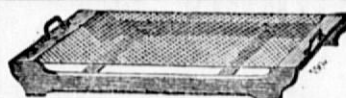

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljšega tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz naj-boljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter 10—15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji inčl. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu na-menu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.
Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žižaste žimnice za vsako posteljo na-
vadne velikosti po 8 gld. 90 soldov;
z afrikom tapcirane in s evilhom preoblečene
po 15 gld. (714—89)

Zadnji
mesec.

Inomostske srečke à 50 kr.

Zadnji
mesec.

Glavni dobitok

50.000

goldinarjev.

(931—13)

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen

se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-5)

Razglas.

Oddala se bo po javni zmanjševalni dražbi
zgradba novega šolskega poslopja na Breznici.

Stroški so proračunjeni:

Zidarsko delo in tlaka	6232	gld.	66	kr.
Kamnoseško delo	382	"	55	"
Tesarsko	2172	"	40	"
Mizarsko	727	"	50	"
Ključavničarsko	968	"	74	"
Kleparstvo	246	"	05	"
Barvarstvo	167	"	91	"
Steklarsko	178	"	69	"
Lončarsko	90	"	—	"
Šolska oprava	234	"	43	"

Javna manjševalna dražba se bode vršila

dné 2. novembra t. l. dopoldne ob 10. uri

v starem šolskem poslopju na Breznici.

Načrti in proračuni so na razpolago pri krajnem šolskem svetu na Breznici. Zahtevalo se bo 10% jamčevine.

Krajni šolski svet na Breznici

dné 8. oktobra 1893.

(1035-1)

Tomaž Potočnik, predsednik.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi
zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katera je doslej izplačala po 10%, 20%, 25% in **jedno leto celo 48%**.

Za škodo izplačala je doslej banka „Slavija“ čez **dvajset milijonov goldinarjev**. — Po svojih rezervnih in poroštvenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

(193-18)

primere:

1. Helena Avbeljnova, kramarica v Ljubljani, zavarovala se je dne 5. maja 1884. Do svoje smrti dne 15. februarja 1885 splačala je 32 gld. 54 kr. zavarovalnine; banka „Slavija“ pa je izplačala njenim dedičem 1000 gld.

2. Dr. Fran Ambrožič, mestni zdravnik v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. januarja 1875. Do svoje smrti dne 11. februarja 1891 uplačal je 1352 gld. 52 kr.; banka „Slavija“ pa je rodbini njegovej izplačala 3000 gld.

3. Ivan Zor, c. kr. brzojavni kontrolor v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. decembra 1871. Do svoje smrti dne 8. februarja 1885 uplačal je 1393 gld. 92 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njegovej rodbini 3000 gld.

4. Miha Serdič, uradnik v Trstu, zavaroval se je dne 30. novembra 1878. Dasi je do svoje smrti dne 14. julija 1880 uplačal le 80 gld. 16 kr., prejeli so dediči njegovi od banke „Slavije“ 1200 gld.

5. Marija Lenčková, posestnica na Blancici ob Savi, zavarovala se je dne 5. maja 1870. Ko je umrla dne 24. maja 1882 izplačala je banka „Slavija“ dedičem njenim 5000 gld., da si je bilo uplačane zavarovalnine le 2292 gld. 16 kr.

6. Ivan Vlah, posestnik v Jušcih, zavaroval se je dne 25. novembra 1888 za 1000 gld. in dne 30. aprila 1890 zopet za 1000 gld. Na obe zavarovanji splačal je do svoje smrti dne 13. januarja 1892 vsega skupaj 192 gld. 16 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 2000 gld.

7. Ivan Železnikar, urednik „Slov. Naroda“ v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. junija 1882 za 1000 gld. Do svoje smrti dne 26. januarja 1891 uplačal je 381 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem 1000 gld.

8. Peter Budnar, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. maja 1876, ter je do svoje smrti dne 10. aprila 1892 uplačal 597 gld. 12 kr. Banka „Slavija“ izplačala je pa rodbini njegovej 1500 gld.

9. Andrej Velikajne, gostilničar v Ilirskej Bistrici, bil je zavarovan od 15. dne maja 1880 do 3. dne junija 1887 in je v tej dobi uplačal 364 gld. 80 kr.; banka „Slavija“ pa je po smrti njegovej izplačala udovi 1000 gld.

10. Reza Kernova, kramarica v Cerkljah pri Kranji, zavarovala se je dne 20. aprila 1884 za 1000 gld. in banka „Slavija“ izplačala je njenim dedičem ta znesek, dasi je do svoje smrti dne 21. septembra 1892 uplačala le 241 gld. 20 kr.

11. Ernesta Jelušičeva, soproga občinskega blagajnika v Kastvu, bila je zavarovana od 5. februarja 1884 do 19. avgusta 1888 ter je v tem času uplačala 187 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njenemu soprogu 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani

v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Anton Trstenjak

kontrolor mestne hranilnice ljubljanske

Lujiza Trstenjakova roj. **Daneševa**

poročena.

V Ljubljani, dné 14. oktobra 1893.

(1042)

Namesto vsakega drugega obvestila.

Naznanilo.

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da bodem dné
15. oktobra t. l. odprl svojo

odvetniško pisarno
v Postojini

(v Kogej-evi hiši).

Dr. Dragotin Treo

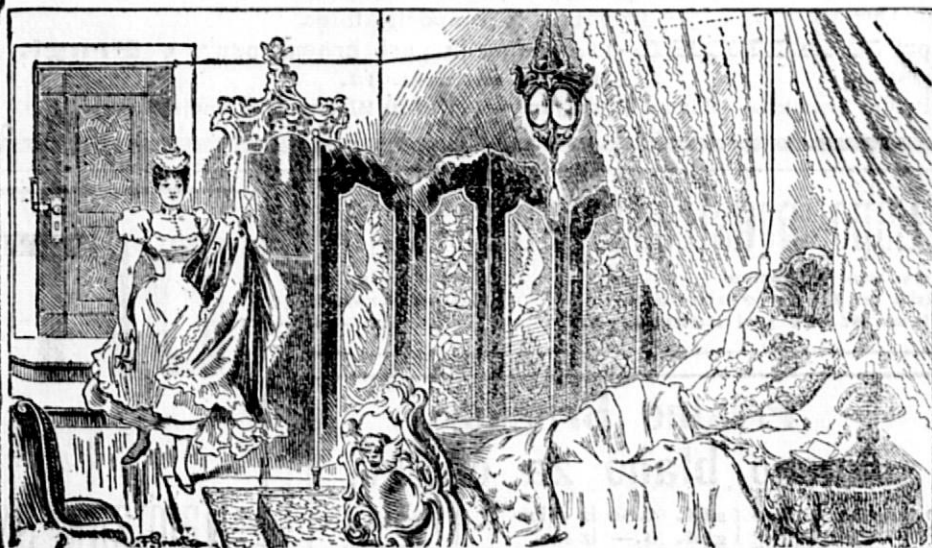
(1031-2)

odvetnik.

— **Komfort! — Priročnost! —**

Cathrein-ov zapiralec

(Cathrein's Fernschliesser)

nam omogočuje odpirati in zapirati vrata, ne da bi nam bilo treba
zapustiti postelje (kopelj) itd. — Vsak lažnik ta aparat lahko v nekaj
minutah pripiše, ne da bi se poškodovale vrata ali zid.

Centrala:

Jos. Cathrein, Dunaj, I., Predigergasse Nr. 5.

Glavno zastopstvo za Kranjsko pri gospodu

Franu Doberlet-u

pohištenveni etablissement v Ljubljani, Franciškanske ulice.

Cena gld. 2-75 celemu aparatu za jedno sobo, najfineje poniklano gld. 3-
najfineje izdelano, cizelovano, posrebreno, pozlačeno, s poljubnim grbom ali mon-
gramom gld. 4- do gld. 10-.

(1037-1)

V c. kr. kopelji za vojake v Badenu pri Dunaji in v vojaškem zdravi-
lišči v kopališču Hall že nekoliko časa v rabi.

Sigurnost, zdravje zaščiteno po uporabi tega aparata.

Najnižje cene!

Najnižje cene!

Na osobito uvaženje!

Priporočava

za jesensko in zimsko sezono
v največji izbiri vsake vrste

suknenega blaga

za gosposke in deške obleke, menčikove in zimske suknje;

suknenega blaga za damske obleke

in pristno tirolsko

damsko nevaljano sukno (loden)

v modernih bojah;

Barhant, ki se dá prati

za bluze in oblačila po osobito nizki ceni, isto tako piquet-, schnürl-
in atlasni-barhant, ogrinjače, plaide, posteljne odeje in
pletence, platneno in bombažovo blago, samo izvrstni proizvodi.

Grobelnik & Ihl

trgovina s suknom in manufakturnim blagom
na debelo in na drobno. (1036—1)

Tovarniška zaloga platnene in damaškove robe.

Pred škofijo št. 2. **Ljubljana** Pred škofijo št. 2.

Za dobro kakovost se jamči!

Za dobro kakovost se jamči!

Švicarija.

Jutri v nedeljo dne 15. oktobra

VELIK

VOJAŠKI KONCERT.

Začetek ob 1/4. uri.

Vstopnina 20 kr.

Otroci prosti.

Na prav mnogobrojni obisk uljudno vabi

(1038)

HANS EDER.

1000 veder

novega vina

letošnjega pridelka — prodaja takoj

Anton Gregorič

(1039—1)

posestnik in posojilnični tajnik v Ptui.

Kwizdina

protinova tekočina.

Mnogo let preskušeno bolesti ute-
šujoče domače sredstvo.

Cena 1/2 steklenice avstr. velj. gld. 1.—
1/2 steklenice avstr. velj. 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah. (210—13)

Paziti je na varstveno znamko in naj se zahteva izrecno

Kwizdina protinova tekočina

iz okrožne lekarne v Korneuburgu pri Dunaji.

Od vseh predmetov se pošiljajo na zastevanje
vzorci brezplačno in poštne prosto.

Ostanki raznega sukneneblaga iz čiste volne, za hlače in obleke prikladni,
se globoko pod nakupno ceno, meter po 1 gld. 40 kr. in višje, razprodajajo.

Službi

glavnega urednika in opravitelja

listu „Slovenski Narod“

se razpišeti.

Upravitelj mora biti več potrebnega knjigovodstva. Za to mesto imajo pred-
nost oni, ki znajo več jezikov, imajo nekoliko trgovskega pojma in ki se
spoznajo tudi v tiskarskih zadevah. Službi je takoj nastopiti. Plača po do-
govoru. Prošnje s spričevali in referencijami uložiti je do 1. novembra t. l.
pri g. dr. Iv. Tavčarju, predsedniku upravnega odbora „Narodne Tiskarne“.

J. ANDEL-a

novi izumljeni prekomorski prašek

— ugonablja prav sigurno: —

šurke, molje, stenice, bolhe, žoharje, muhe, mravlje,
prešilke, ptičje pršice, sploh vse žuželke.

Dobiva se pristen povsod tam, kjer se nahajajo Andelovi plakati.

Tovarna in razpošiljalnica

pri J. ANDEL-u, drogerija „pri črnem psu“, v Pragi,
(784—6) Husova ulica št. 13.

Pristni prašek se dobiva v Ljubljani pri Albinu Šlihar-Ji, Dunajska cesta št. 9.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je
Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči
kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave
in da je moč prideliti mnogo sladnejšo, poleg tega zdravljšo
in tečnejšo kavo. — Neprekošana kot primesek k na-
vadni bobovi kavi. (417—26)

Priporočila se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.

Dobiva se povsod — 1/2 kile po 25 kr.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

izidele v kratkem:

Stenski koledar

za l. 1894.

Cena 25 kr., po pošti 28 kr.

Skladni koledar

za l. 1894.

Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Koledarja izideta letos v prekrasni obliki in se bosta
dobivala v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Lepo podstrešno stanovanje

z dvema sobama in z vsem, kar zraven pripada, se
odda s 1. novembrom. — Več v Kolodvorskih
ulicah št. 34 pri kamnoseku. (983—3)

Pristno Brnsko sukneno blago za obleke.

Odstrizek m. 3 10	gld. 4.80 iz dobre	pristne ovčje volne.
dolg. za popolno	gld. 6.— iz fine	
gosposke obleke	gld. 7.75 iz fineše	
(suknje, hlače in	gld. 10.— iz najfineše	

Blago za zimske suknje, sukno za lovske
obleke, nevaljano sukno (loden), Kammgar-
za suknje in hlače v najlepši izbiri, meter po gol-
dinarjev 2.50 do gld 6.25, in vse vrste sukneneblaga,
razpošilja proti povzetju kot rečno in solidno
znano skladišče sukneneblaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci zastoj in frankovano.

Jamči se, da pošiljate vzorceem popolnoma odgovarjajo.
Na uvaženje! Spoštovano p. n. občinstvo se osobito
opozarja na to, da sukneno blago po pravih to-
varniških cenah (brez povišanja isih) pošilja zgolj
tvrdka Siegel-Imhof v Brnu. Ob sebi se torej
umeje, da je vse tako blago, če se direktno naro-
čuje, znatno ceneje, nego ono, ki se naročuje s po-
sredovanjem agentov. Zahtevajte dakle vzorcev in na-
ročujte direktno brez posredovalnih trgovcev, ki blago
samo podražujejo. (1016—3)

DITMAR-SVETILKE

za vsake vrste razsvetljevanja!

Namizne svetilke, viseče svetilke, lestenci, stenske svetilke,
svetilnice in laterne,

svetilke s podstavkom in na stebrih s čipkastim senčilom.

Največja fabrikacija palilnikov.

(993—1)

Petrolejski palilnik s svetilno močjo 4 do 130 sveč.

R. DITMAR, c. in kr. priv. tovarna svetilk na Dunaji,

III., Erdbergstrasse 23, 25, 27 in III., Schwalbengasse 2, 3, 4.

Ditmar-svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.